

JOVES DE LES ILLES BALEARS

Situació i expectatives 2010

(II)

A continuació us oferim un informe elaborat per l'Institut Balear de la Joventut i que recull els resultats d'una investigació, útil a més a més de pràctica, que ajudarà a conèixer més i millor les diferències i semblances, les expectatives i els valors dels joves de les Illes Balears, la qual cosa haurà de redundar en l'encert de les polítiques i accions favorables al bé comú, als joves i als grans.

Degut a la seva extensió, aquest informe s'ha dividit en dues parts. Hi trobareu la primera part en el número 87 d'aquesta secció.

C.13.1. Joves de les Illes Balears i el català segons illes

% verticals

ALTRES MITJANS	Balears	Mallorca	Menorca	Eivissa - Formentera
CATALÀ: ENTENEN				
Molt bé	71	72	71	69
Bé	18	17	21	19
Regular	8	8	4	10
Malament	2	2	2	2
Molt malament	1	1	2	1
Molt bé + bé	89	89	92	88
CATALÀ: PARLAR				
Molt bé	50	50	54	46
Bé	25	25	26	26
Regular	14	14	8	16
Malament	6	6	4	6
Molt malament	5	5	7	6
Molt bé + bé	75	75	80	72
CATALÀ: LLEGIR				
Molt bé	60	60	60	56
Bé	27	26	27	31
Regular	9	9	8	9
Malament	2	2	2	2
Molt malament	2	2	3	2
Molt bé + bé	87	87	87	87
CATALÀ: ESCRIURE				
Molt bé	43	43	43	39
Bé	27	27	29	24
Regular	17	16	15	20
Malament	5	5	5	6
Molt malament	8	7	8	10
Molt bé + bé	70	70	72	63
ÚS HABITUAL DEL CATALÀ				
A la llar	34	34	53	24
En relacions socials	28	28	50	18
En relacions laborals	27	27	42	19
Base Total. n1000				

Ja es veu, doncs, que no només la capacitat o competència dels joves marca l'ús o expressió en una llengua o una altra: el català només és majoritari a Menorca.

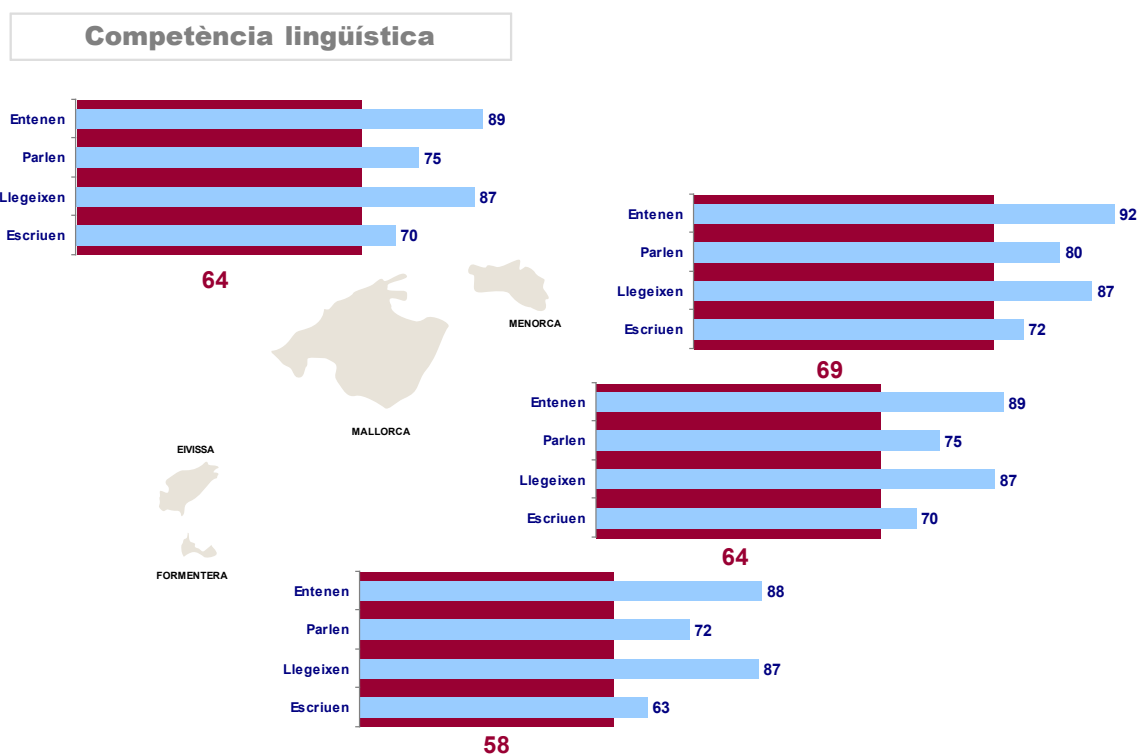
C.13.2. Joves de les Illes Balears i el català segons sexe i edat

% verticals

ALTRES MITJANS	Balears	Mallorca	Menorca	Eivissa - Formentera
CATALÀ: ENTENEN				
Molt bé	71	72	71	69
Bé	18	17	21	19
Regular	8	8	4	10
Malament	2	2	2	2
Molt malament	1	1	2	1
Molt bé + bé	89	89	92	88
CATALÀ: PARLAR				
Molt bé	50	50	54	46
Bé	25	25	26	26
Regular	14	14	8	16
Malament	6	6	4	6
Molt malament	5	5	7	6
Molt bé + bé	75	75	80	72
CATALÀ: LLEGIR				
Molt bé	60	60	60	56
Bé	27	26	27	31
Regular	9	9	8	9
Malament	2	2	2	2
Molt malament	2	2	3	2
Molt bé + bé	87	87	87	87
CATALÀ: ESCRIURE				
Molt bé	43	43	43	39
Bé	27	27	29	24
Regular	17	16	15	20
Malament	5	5	5	6
Molt malament	8	7	8	10
Molt bé + bé	70	70	72	63
ÚS HABITUAL DEL CATALÀ				
A la llar	34	34	53	24
En relacions socials	28	28	50	18
En relacions laborals	27	27	42	19
Base Total. n/000				

Per altra banda, l'esforç educatiu en matèria d'ensenyament del català i del castellà té els seus fruits o millores en el coneixement d'ambdues, és a dir: en la normalització lingüística. No obstant, no només l'escola o la llar socialitzen, també el mercat, el comerç i la feina constitueixen llocs i espais de relació que promouen unes i altres llengües, unes més i d'altres no tant.

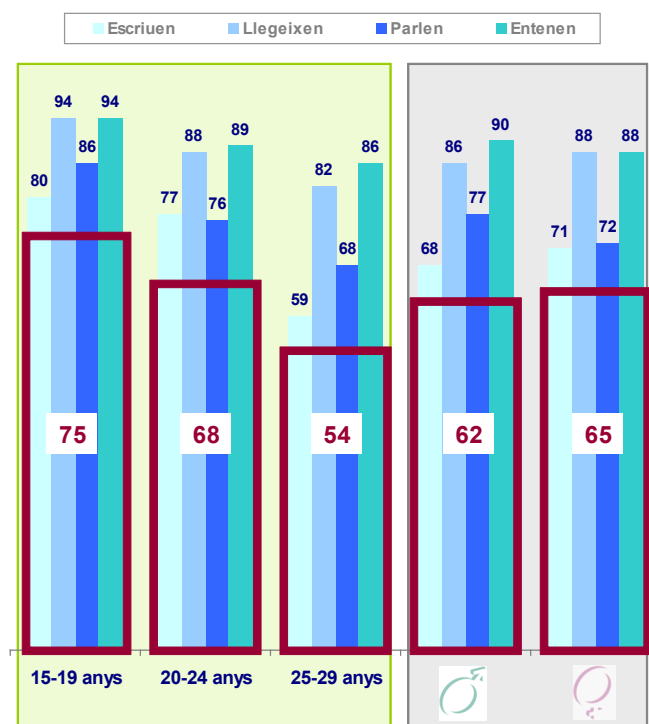
Gràfic 9. Joves de les Illes Balears i el català (1/2)

Assenyalar que el requadre significa:

% de parlen, llegeixen o escriuen bé o molt bé

Gràfic 9. Joves de les Illes Balears i el català (2/2)

6. Preguntes i respostes: problemes dels joves de les Illes Balears

Però, els joves de les Illes Balears: tenen problemes? Viuen en una comunitat amb elevada renda, gaudeixen d'un clima envejat per milions de turistes, així que igual no tenen massa problemes. Però sí, tenen problemes, com altres joves d'altres llocs i encara més, els seus propis, per ser balears o estar a les Illes Balears. En aquest apartat ens endinsem en aquesta qüestió.

«Diguem els tres principals problemes que tenen els joves de les Balears»

Un de cada deu no menciona cap problema, ja sigui perquè no pensi o senti que n'hi hagi, que els joves no tenen problemes, o bé perquè no vol contestar. Com és lògic, els adolescents s'inclinen més per aquest silenci (NC) que els joves més grans; diguem que amb l'edat creixen els problemes i la "cultura sobre els problemes".

En els quadres que segueixen s'exposen els problemes citats amb certa freqüència (per més del 2% dels consultats) "en primer lloc":

C.14.1. Problemes principals dels joves de les Illes Balears segons illes

% verticals

PROBLEMES CITATS EN 1r. LLOC, AMB FREQUÈNCIA >2%	Balears	Mallorca	Menorca	Eivissa - Formentera
Treball - feina, atur, problemes de feina	33	35	28	28
Vivenda: que hi hagi oferta i que sigui accessible	15	15	14	13
Problemes relacionats amb Educació - Universitat	5	5	5	5
Formació professional o laboral específica	4	4	3	4
No voler estudiar, o estudiar poc, o altres problemes de valors: desinterès en estudis, acomodats	2	2	2	1
Cultura i temps de oci, oci: instal·lacions i mitjans insuficients	5	4	13	6
Manca o inadequació de programació cultural i de lleure	2	2	3	3
Droga, tràfic, consumo	6	6	5	8
Transport públic Interior, a l'illa/insular	3	3	3	3
Base Total n1000				

Els problemes relacionats amb el treball, amb la feina, amb la seva manca o insuficiència en l'oferta del mercat laboral, són els més importants, si per tals interpretem la major freqüència de menció.

Treball, vivenda, formació, cultura i oci, drogues i transport: aquests són els principals problemes, amb algunes variacions per illes:

- A Mallorca preocupa més la feina que en d'altres llocs; més l'oferta cultural i d'oci a Menorca, i més la droga, a Eivissa.

Vegem això mateix segons sexe i edat dels joves:

C.14.2. Problemes principals dels joves de les Illes Balears segons sexe i edat

% verticals

PROBLEMES CITATS EN IR. LLOC, AMB FREQUÈNCIA >2%	Balears	Nois	Noies	Joves · A (15 a 19 anys)	Joves · J (20 a 24 anys)	Joves · M (25 a 29 anys)
Treball - feina, atur, problemes de feina	33	34	32	9	32	48
Vivenda: que hi hagi oferta i que sigui accessible	15	13	16	2	16	21
Problemes relacionats amb Educació - Universitat	5	5	5	8	5	4
Formació professional o laboral específica	4	4	3	3	5	3
No voler estudiar, o estudiar poc, o altres problemes de valors: desinterès en estudis, acomodats	2	2	2	3	1	1
Cultura i temps de oci, oci: instal·lacions i mitjans insuficients	5	5	5	12	3	3
Manca o inadequació de programació cultural i de lleure	2	2	3	4	2	2
Droga, tràfic, consumo	6	6	6	11	4	4
Transport públic Interior, a l'illa/insular	3	3	2	4	6	0
Base Total. n1000						

A part de que l'edat redueix el percentatge de "silenci" davant d'aquesta qüestió, és de destacar que les noies semblen una mica més preocupades que els nois pels problemes

de la vivenda, donat que són una mica més nombroses les que el senyalen com principal problema. I la vivenda apareix com a problema important a partir dels vint anys, el mateix que passa amb la feina, s'intensifica a partir d'aquesta frontera d'edat entre l'adolescència i diguem-ne el "fer casa". Els problemes d'educació i d'oferta d'oci, així com "de droga", són més anomenats pels més joves, els adolescents.

Si no donem prioritat a l'ordre de les mencions, podem parlar "dels problemes dels joves de les Illes Balears"; en els següents quadres es recullen els mencionats per al menys cinc joves.

El **treball - feina** constitueix un problema per a la major part dels joves. La **vivenda** és el segon més citat, i problemes relacionats amb l'**educació - formació**, els tercers quant a freqüència de mencions.

La droga, per una part, i els dèficits en l'oferta de cultura i oci, per altra, juntament amb problemes de comunicació relatius a la insularitat ocupen el quart, cinquè i sixè lloc de problemes principals senyalats pels joves de les Illes Balears.

Vegem si hi ha alguna diferència ressenyable entre els joves d'una o altra illa:

C.15.1. Problemes principals dels joves de les Illes Balears segons illes

% verticals

ELS TRES PROBLEMES CITATS en 1r, 2n. o 3r. lloc, amb freqüència >1%	Balears	Mallorca	Menorca	Eivissa - Formentera
Treball-feina, atur, problemes de feina	51	54	46	40
Inserció laboral: borses de feina, orientació, intermediació, etc.	7	7	3	5
Vivenda: que hi hagi oferta i que sigui accessible	33	35	31	25
Problemes relac. amb Educació-Universitat	17	17	15	17
Formació professional o laboral específica	9	8	10	11
No voler estudiar, o estudiar poc, o altres problemes de valors: desinterès en estudis, acomodats	4	4	4	3
Droga, tràfic, consumo	12	12	7	13
“Botellón”, alcohol	2	3	1	2
Bandes, violència, males maneres de joves, a la ciutat o centres d'estudi	1	1	1	1
Cultura i temps de lleure, oci: instal·lacions i mitjans insuficients	10	8	23	14
Manca o inadequació de programació cultural i d'oci	7	7	9	9
Transport públic interior, a l'illa/insular	7	6	7	11
No hi ha facilitats ni recolzament per sortir de Balears, en viatges, beques, ajuts	6	5	8	7
Comunicació (aèria, marítima) amb la península o altres illes Dificultat per sortir de l'illa, insularitat. Aïllament	3	1	11	5
Comunicació interior: carreteres, vies, mitjans	1	1	1	3
Carestia de la vida quotidiana, tot car. Més car que...	5	4	5	7
Problemes econòmics: salaris, pensions baixes	4	4	0	2
Problemes per accedir a crèdits per a joves, finançament, sense entrebancs, fàcilment	3	3	3	2
Crisi econòmica, nacional i internacional	3	3	0	1
Base Total n1000				

... continuació

% verticals

ELS TRES PROBLEMES CITATS en 1r, 2n. o 3r. lloc, amb freqüència >1%	Balears	Mallorca	Menorca	Eivissa - Formentera
Insuficiències en Salut: atenció a toxicomanies, prevenció i ajut davant consum de drogues	3	3	4	2
Insuficiències en Salut: educació, assessoria, recolzament i informació sobre planificació i sexualitat	2	2	0	2
Inseguretat ciutadana, robatoris, delinqüència	2	2	1	1
Conflicte generacional, entendre's malament o no bé. Dependència dels pares/família: manquen vies-mitjans d'emancipació	2	2	3	1
Problema lingüístic: exigència del català, millor prioritzar l'anglès, no exigir-lo, etc.	2	2	2	1
No es potencia ni recolza la participació dels joves ni les associacions	2	1	2	2
Formació deficient: idiomes, contingut educatiu inadequat o fluix	1	1	2	3
Insuficient recolzament a joves necessitats econòmicament, a immigrants	1	2	1	1
Atenció a joves, en general	1	1	1	0
Esports: instal·lacions insuficients o deficientes	1	1	2	2
Oferta esport i oci: escassa, inadequada	1	1	3	2
Seguretat vial: conducció segura, eficient, educació vial, etc.	1	1	1	1
Immigració excés o crítiques als immigrants	1	1	0	1
Tràfic, circulació, aparcament	1	1	2	2
Deficient Servei d'Informació a Joves	1	1	1	1
Problemes d'acceptació social o de rebuig explícit	1	1	1	1
Corrupció de polítics i/o partits	1	1	0	1
Altres problemes precodificats (<0,5%; veure taules)				
Altres	4	4	4	1
NS/NC.	11	11	9	14
Base Total. n1000				

Ja s'havia advertit abans i ara ho confirmem. Els joves de Menorca o d'Eivissa-Formentera es distingeixen dels de Mallorca per la feina i per la vivenda, menys mencionats com a problemes, així com l'oferta de cultura i oci, molt més "sentida" com a problema que els (més "urbans") de Mallorca.

També es pot observar que els dèficits en comunicació, la insularitat, es perceben com a problema més entre els joves que no viuen en el "centre" (Palma).

Entre nois i noies no hi ha grans ni notables diferències alhora d'"analitzar" la situació dels joves i els seus problemes; sí que n'hi ha entre joves per la seva edat:

C.15.2. Problemes principals dels joves de les Illes Balears segons sexe i edat

% verticals

ELS TRES PROBLEMES CITATS en 1r, 2n. o 3r. lloc, amb freqüència >1%	Balears	Nois	Noies	Joves · A (15 a 19 anys)	Joves · J (20 a 24 anys)	Joves · M (25 a 29 anys)
Treball-feina, atur, problemes de feina	51	50	53	17	49	72
Inserció laboral: borses de feina, orientació, intermediació, etc.	7	7	6	3	8	8
Vivenda: que hi hagi oferta i que sigui accessible	33	29	37	7	32	49
Problemes relac. amb Educació-Universitat	17	17	18	20	17	16
Formació professional o laboral específica	9	9	8	8	11	8
No voler estudiar, o estudiar poc, o altres problemes de valors: desinterès en estudis, acomodats	4	4	5	6	4	3
Droga, tràfic, consumo	12	13	11	17	10	11
""Botellón"", alcohol	2	2	3	4	2	1
Bandes, violència, males maneres de joves, a la ciutat o centres d'estudi	1	1	2	2	1	1
Cultura i temps de lleure, oci: instal·lacions i mitjans insuficients	10	9	11	16	11	6
Manca o inadequació de programació cultural i d'oci	7	8	7	10	7	6

Transport públic interior, a l'illa/insular	7	8	6	9	9	4
No hi ha facilitats ni recolzament per sortir de Balears, en viatges, beques, ajuts	6	6	5	3	8	6
Comunicació (aèria, marítima) amb la península o altres illes Dificultat per sortir de l'illa, insularitat. Aïllament	3	4	2	2	3	3
Comunicació interior: carreteres, vies, mitjans	1	2	1	2	2	1
Carestia de la vida quotidiana, tot car. Més car que...	5	6	3	1	7	4
Problemes econòmics: salaris, pensions baixes	4	1	6	1	3	5
Problemes per accedir a crèdits per a joves, finançament, sense entrebancs, fàcilment	3	2	3	1	2	4
Crisi econòmica, nacional i internacional	3	3	3	3	1	4
Base Total. n1000						

... continuació

% verticals

ELS TRES PROBLEMES CITATS en 1r, 2n. o 3r. lloc, amb freqüència >1%	Balears	Nois	Noies	Joves · A (15 a 19 anys)	Joves · J (20 a 24 anys)	Joves · M (25 a 29 anys)
Insuficiències en Salut: atenció a toxicomanies, prevenció i ajut davant consum de drogues	3	2	3	4	5	1
Insuficiències en Salut: educació, assessoria, recolzament i informació sobre planificació i sexualitat	2	3	1	3	2	2
Inseguretat ciutadana, robatoris, delinqüència	2	3	1	4	1	2
Conflicte generacional, entendre's malament o no bé. Dependència dels pares/família: manquen vies-mitjans d'emancipació	2	2	2	4	1	1
Problema lingüístic: exigència del català, millor prioritzar l'anglès, no exigir-lo, etc.	2	3	1	2	0	2
No es potencia ni recolza la participació dels joves ni les associacions	2	1	2	2	2	1

dels joves ni les associacions						
Formació deficient: idiomes, contingut educatiu inadequat o fluix	I	2	I	4	I	0
Insuficient recolzament a joves necessitats econòmicament, a immigrants	I	I	2	I	I	2
Atenció a joves, en general	I	I	I	I	I	I
Esports: instal·lacions insuficients o deficientes	I	2	0	2	0	I
Oferta esport i oci: escassa, inadequada	I	I	I	2	I	I
Seguretat vial: conducció segura, eficient, educació vial, etc.	I	I	I	I	2	I
Immigració excés o crítiques als immigrants	I	I	I	I	I	I
Tràfic, circulació, aparcament	I	I	0	0	2	0
Deficient Servei d'Informació a Joves	I	I	0	I	0	I
Problemes d'acceptació social o de rebuig explícit	I	I	0	I	I	0
Corrupció de polítics i/o partits	I	I	0	0	0	I
Altres problemes precodificats (<0,5%; veure taules)						
Altres	4	4	4	4	I	5
NS/NC.	II	II	II	19	II	6
Base Total. n1000						

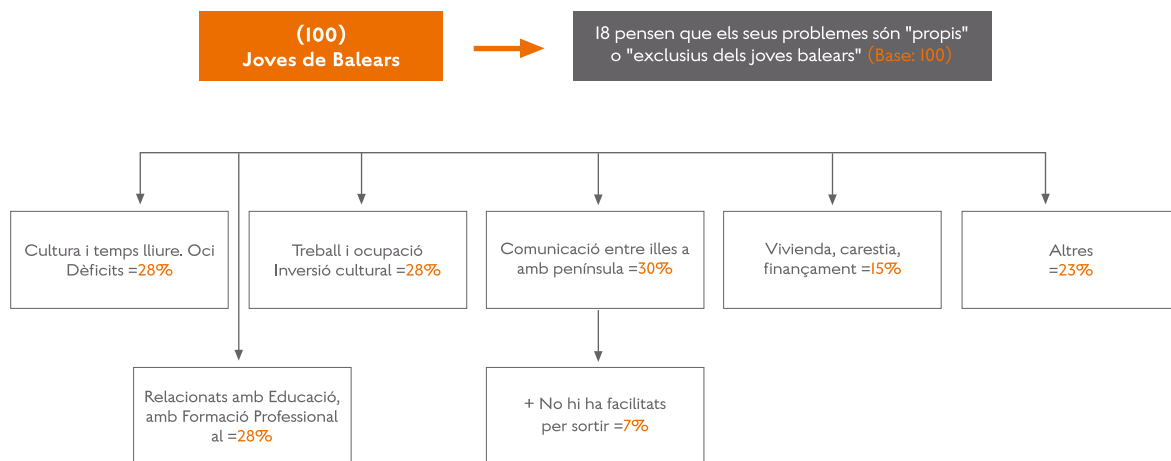
Poc tenen a veure els problemes dels més grans amb els dels adolescents. Els joves més grans són això, més grans, ja que treball i vivenda (més encara si són noies), o els problemes econòmics, concentren les seves mencions "problemàtiques".

Els més joves es mostren especialment sensibles als problemes d'educació-formació, de drogoaddicció, de tràfic de drogues, o d'insuficient oferta cultural i d'oci.

Així doncs, pel que podem conèixer de tot l'exposat, els joves de les Illes Balears tenen problemes semblants als d'altres joves d'altres comunitats, a excepció de la insularitat i de les comunicacions, en general. No obstant, ho varem demanar directament:

«Diries que algun dels problemes que has anomenat és propi o quasi exclusiu dels joves de les Illes Balears i no dels d'altres comunitats?»

En forma d'esquema exposem els resultats:

Més concretament, com es pot apreciar en els dos quadres següents, els joves mallorquins se senten o mostren més "propers" a altres joves d'altres comunitats que els d'altres illes, "aïllats" del seu centre i d'altres centres. D'aquí que més d'un de cada tres menorquins o eivissencs se senti amb problemes propis o exclusius.

C.16.1. Problemes propis dels joves de les Illes Balears segons illes

% verticals

ELS TRES PROBLEMES PROPIS AMB freqüència > 1%	Balears	Mallorca	Menorca	Eivissa - Formentera
PROBLEMES PROPIS DE JOVES BALEARS	18	12	34	38
Cultura i temps de lleure, oci: instal·lacions i mitjans insuficients	4	2	15	9
Treball-feina, atur, problemes de feina. Millorar la feina aconseguir la feina adequada	3	3	3	5
Problemes relac. amb Educació: fracàs escolar, Universitat, oferta insuficient, etc.	3	2	6	8
Comunicació (aèria, marítima) amb península o altres illes	3	2	8	5
Transport públic Interior, a l'illa/insular	2	2	5	5
Formació professional o laboral específica	2	1	4	5
Vivenda: que hi hagi oferta i que sigui accessible	1	0	4	6
No hi ha facilitats ni recolzament per sortir de Balears, amb viatges, beques, ajuts	1	1	3	4
Falta o inadequació de programació cultural i d'oci	1	1	2	2
Problema lingüístic: exigència del català	1	1	1	1
Inserció laboral: borses de treball, orientació, intermediació, etc.	1	1	0	2
Carestia de la vida quotidiana, tot caro	1	0	2	2
Problemes per accedir a crèdits per a joves, finançament, sense entrebancs, fàcilment	1	0	1	2
Droga, tràfic, consumo	1	1	0	0
ALTRES (fre<0,5%)	4	3	7	11
Tenim els mateixos	74	80	57	49
Altres	2	1	2	4
NS/NC	7	7	7	8
Base Total. n1000				

C.16.2. Problemes propis dels joves de les Illes Balears segons sexe i edat

% verticals

ELS TRES PROBLEMES PROPIS AMB freqüència > 1%	Balears	Nois	Noies	Joves · A (15 a 19 anys)	Joves · J (20 a 24 anys)	Joves · M (25 a 29 anys)
PROBLEMES PROPIS DE JOVES BALEARS	18	19	16	18	17	18
Cultura i temps de lleure, oci: instal·lacions i mitjans insuficients	4	3	5	5	5	2
Treball-feina, atur, problemes de feina. Millorar la feina aconseguir la feina adequada	3	4	3	0	4	4
Problemes relac. amb Educació: fracàs escolar, Universitat, oferta insuficient, etc.	3	3	3	3	6	2
Comunicació (aèria, marítima) amb península o altres illes	3	4	3	3	3	3
Transport públic Interior, a l'illa/insular	2	3	2	4	3	1
Formació professional o laboral específica	2	2	2	1	2	2
Vivenda: que hi hagi oferta i que sigui accessible	1	2	1	0	2	2
No hi ha facilitats ni recolzament per sortir de Balears, amb viatges, beques, ajuts	1	1	1	1	1	1
Falta o inadequació de programació cultural i d'oci	1	1	2	1	2	1
Problema lingüístic: exigència del català	1	2	1	1	0	2
Inserció laboral: borses de treball, orientació, intermediació, etc.	1	1	1	0	1	2
Carestia de la vida quotidiana, tot caro	1	1	1	1	1	1
Problemes per accedir a crèdits per a joves, finançament, sense entrebancs, fàcilment	1	1	1	0	1	1
Droga, tràfic, consumo	1	1	0	1	1	0
ALTRES (fre<0,5%)	4	4	4	5	6	3
Tenim els mateixos	74	72	76	68	73	77
Altres	2	2	1	2	2	1
NS/NC	7	8	6	12	8	4
Base Total n1000						

Però ens falta conèixer què pensen els joves dels problemes de les seves illes, no dels seus "propis" ni "dels dels joves", sinó del col·lectiu de cada illa. Per això varem demanar:

«I diguem ara els tres principals problemes que tenen Mallorca/Menorca/Eivissa/Formentera»

En els següents quadres s'exposen els resultats, el que pensen els joves sobre els problemes de les seves respectives illes:

C.17. Els tres problemes principals del joves de les Illes Balears segons aquests

% verticals

PROBLEMES CITATS AMB FREQUÈNCIA > 1%	Balears	Mallorca	Menorca	Eivissa - Formentera
Atur , problemes de feina, millor feina	26	27	23	21
Carestia de la vida quotidiana, tot car	7	6	8	13
Crisi econòmica, nacional i internacional	3	4	1	1
Problemes econòmics: salaris, pensions baixes	3	3	3	3
Menys TURISME, pèrdua de turistes	5	4	10	6
Massa TURISME	4	4	0	3
Manca de recolzament al sector turístic. Turisme: Indústria. Manca de recolzament. Canvis	2	2	5	2
"Monocultiu". Economia dependent de Turisme	1	1	1	0
Turisme de poca "qualitat"	1	1	0	3
Estacionalitat Turisme que influeix en la vida quotidiana i els serveis. A l'hivern, baixa o no n'hi ha	1	1	2	3
Immigració excés o crítiques als immigrants	6	7	2	1
Racisme, intolerància, xenofòbia	1	1	1	0

PROBLEMES CITATS AMB FREQUÈNCIA > 1%	Balears	Mallorca	Menorca	Eivissa - Formentera
Transport públic Interior, a l'illa/insular	15	14	19	23
Comunicació (aèria, marítima) amb península o altres illes	12	11	19	13
Comunicació interior: carreteres, vies, mitjans	5	5	7	3
Vivenda, falten, són cares	15	16	13	13
Educació, ensenyament,...	10	8	16	15
Universitat a Menorca/Eivissa, que no n'hi ha	1	0	3	1
Droga, tràfic, consum	6	5	3	11
Inseguretat ciutadana, robatoris, delinqüència	3	4	2	2
Polícia: Manca de vigilància policial	1	1	1	1
Bandes, violència, males maneres dels joves, a la ciutat o centres d'estudi	1	1	0	0
Corrupció de polítics i/o partits	5	5	2	3
Corrupció urbanística Requalificacions, "pelotazo", construcció il·legal, etc.	3	4	1	1
Mencionen casos de polítics i/o partits: anomenen a polítics/ a partits	1	1	1	1
Urbanisme especulatiu, desordre, permissivitat, etc.	2	3	1	1
Infraestructura urbana: Aigua, llum, pavimentació, clavegueram, etc.	4	4	3	7
Neteja urbana deficient. Recollida d'escombraries. Crítiques, carències	2	1	1	5
Tràfic, circulació, aparcament	6	6	2	8
Oferta esport i oci: escassa, inadequada	5	3	19	9
Oferta cultural: escassa, inadequada	3	2	4	5
Mediambient: descuidat, zones verdes	3	4	1	4
Transport sostenible, bici, carril-bici	1	1	0	1
Serveis socials, ajuts, falta. Problemes socials	1	1	0	1
Atenció als joves	1	1	1	2
Sanitat, atenció sanitària deficient, llistes d'espera, etc.	1	1	2	1
Obres (massa, tot a la vegada, excessives)	4	4	1	3

Problema lingüístic: exigència del català, millor prioritzar l'anglès, no exigir-lo, etc., o contrari a "Països Catalans", no independència	2	2	1	0
Reivindicació balear/mallorquina/menorquina/nacionalista	1	2	0	0
Oferta comercial insuficient o insatisfactòria, poca varietat	1	0	3	5
Altres	5	5	7	5
Ns/Nc	16	17	11	7
Base Total: n1000				

Es manté la diferència advertida: més problemes a les illes que no ocupen el "centre", i de diversos tipus o diferents als que van dir que eren els seus problemes. Observis que només quan es parla de problemes de l'illa apareixen problemes "de" comunitat, de tots els ciutadans i no només "de" joves.

Així, segons els joves, els principals problemes de les Illes, si per tal cosa entenem "citen primer", són aquests:

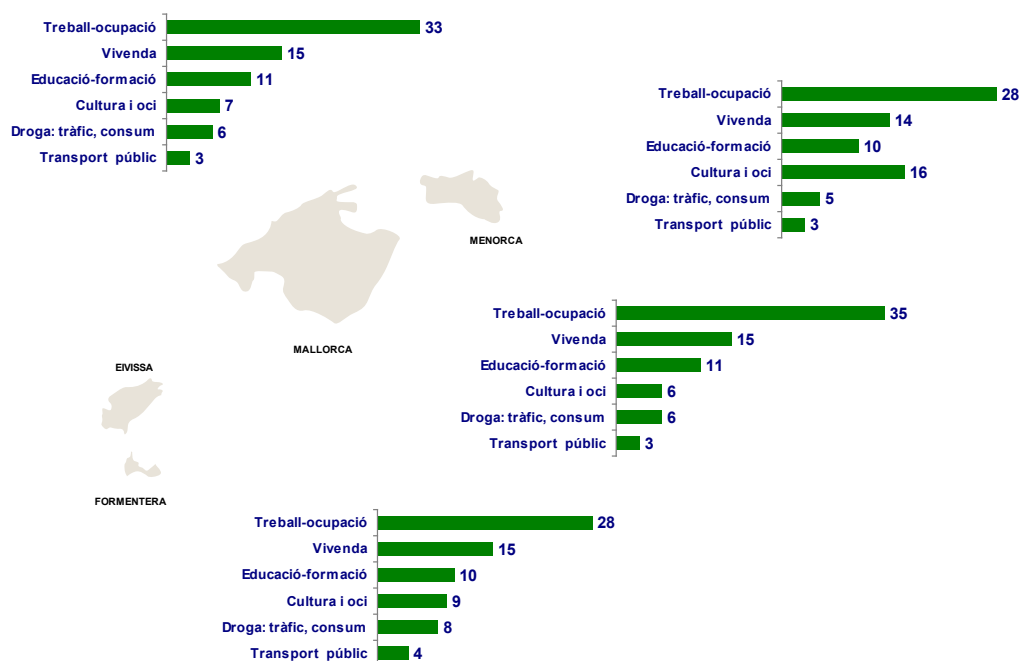
- A Mallorca, és més freqüent el "no ho sé o no contesto", amb un 17%, que altres concrets, la qual cosa crida l'atenció sobre el missatge "a Mallorca hi ha problemes que reclamen solució". Entre els mencionats en primer lloc destaca "transport públic" mallorquí i "comunicació amb la península (o altres illes)", tant o més que feina o treball, i després el debat turístic, la vivenda i la immigració (excés).
- A Menorca, citen "primer lloc" així: transport públic "interior" i comunicació entre illes o amb la península, seguit d'atur, educació-ensenyament (intensitat) i dèficits en l'oferta cultural, d'oci.
- Transport interior públic a Eivissa (-Formentera), és el "primer" problema, tant o més que la feina, encara que si s'afegeix "economia" i "carestia", és el més freqüent. Drogues, educació, tràfic i oferta de cultura i oci completen el quadre "citen primer lloc".

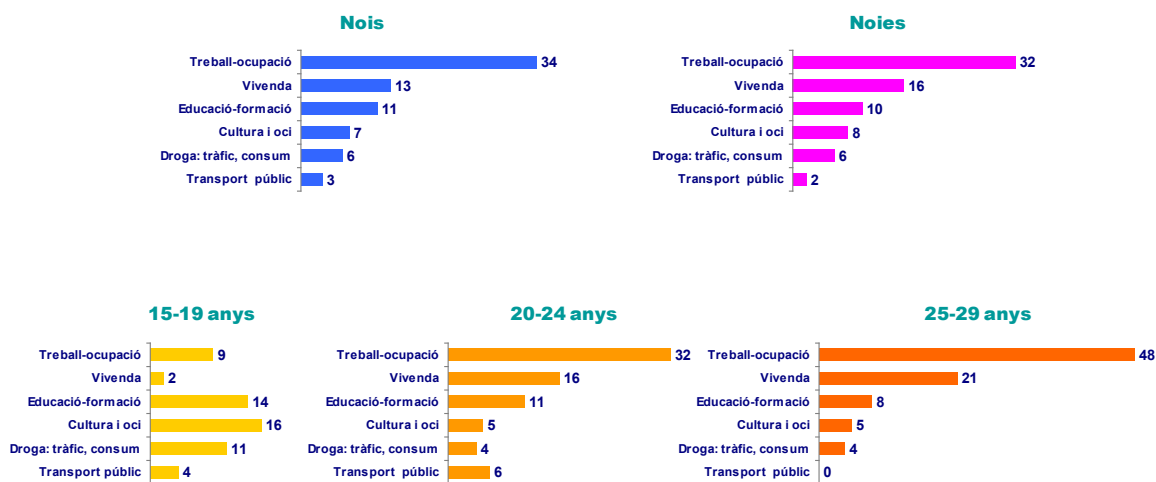
Si els problemes enunciats pels joves fos reflex de la seva peculiar manera de concebre "la seva" illa, podríem concloure que el 30% de la percepció (això és una aberració, llegeix "per entendre'ns") la conformarien els problemes econòmics (22%), i els relatius a la indústria del turisme (8%); el 18% serien problemes de comunicació i transports d'insularitat; 10%, serveis socials bàsics, educació i sanitat; 22%, serveis "municipals", inclòs ordre públic i seguretat ciutadana; la mala política i polítiques "nacionalistes" o "regionalistes", 8%. (Crítiques a la immigració i altres qüestions vàries serien la "resta" perceptiu).

Aquesta percepció és la del conjunt. Per a veure la de cada illa, us remetem a la síntesis gràfica d'aquest apartat.

Gràfic 10.1.

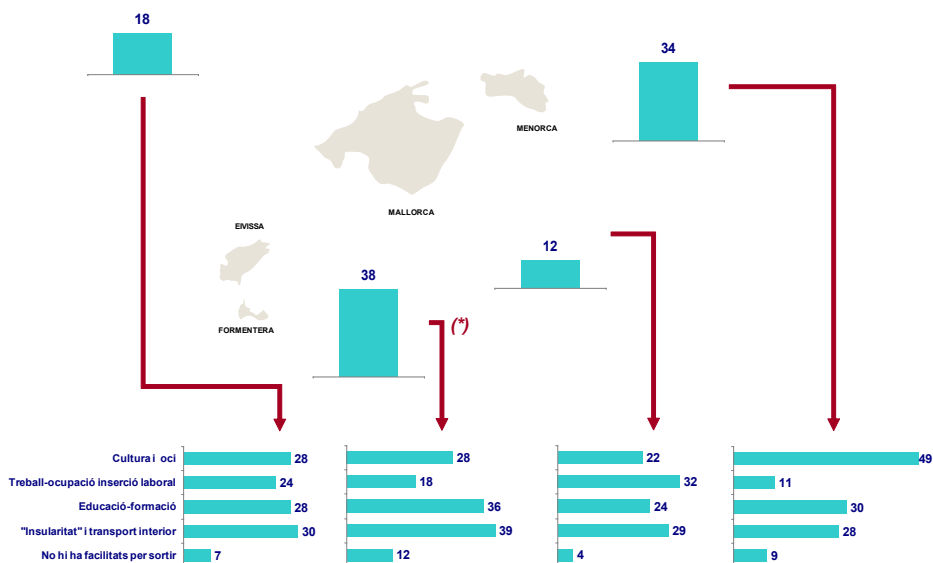
Problemes* principals (1r. lloc) dels joves de les Illes Balears

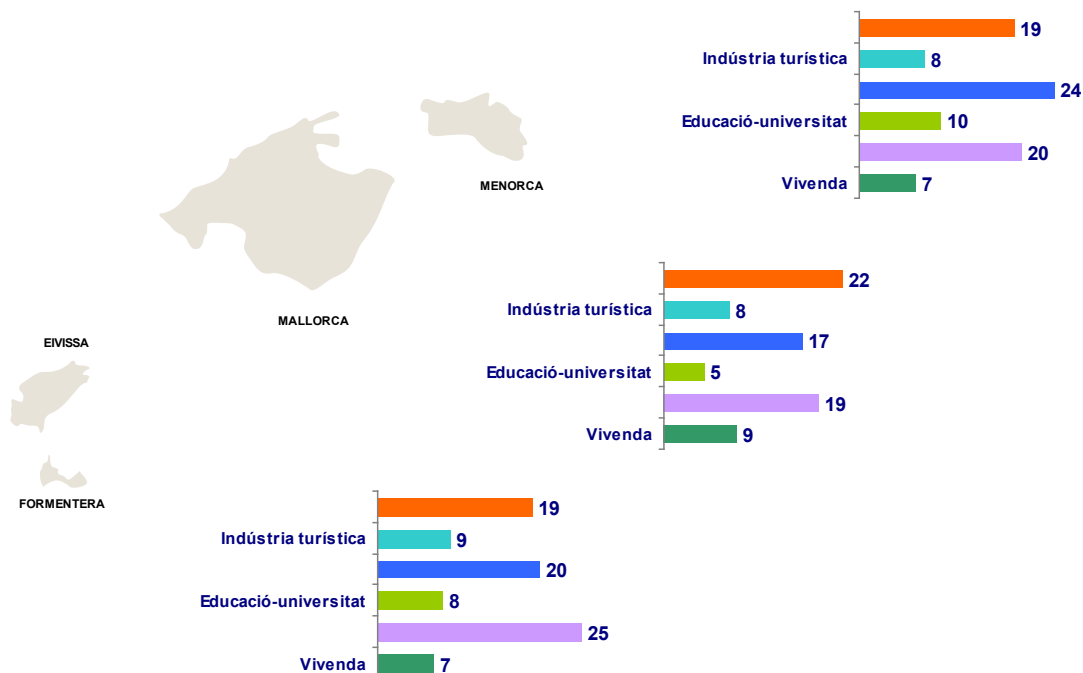
(*) Cita amb freqüència >3%, en primer lloc.

Gràfic 10.2. Problemes propis dels joves de les Illes Balears

(*) Base: Diuen tenir problemes propis. (Destaquem freq. >5%.)

Gràfic 10.3. Problemes a les "nostres" illes

Per últim, en aquest capítol de problemes dels joves de les Illes Balears, hem d'exposar els resultats o respostes a la següent pregunta:

«Quines demandes o necessitats dels joves de les Illes Balears pensen que no estan satisfetes i és urgent respondre-les?»

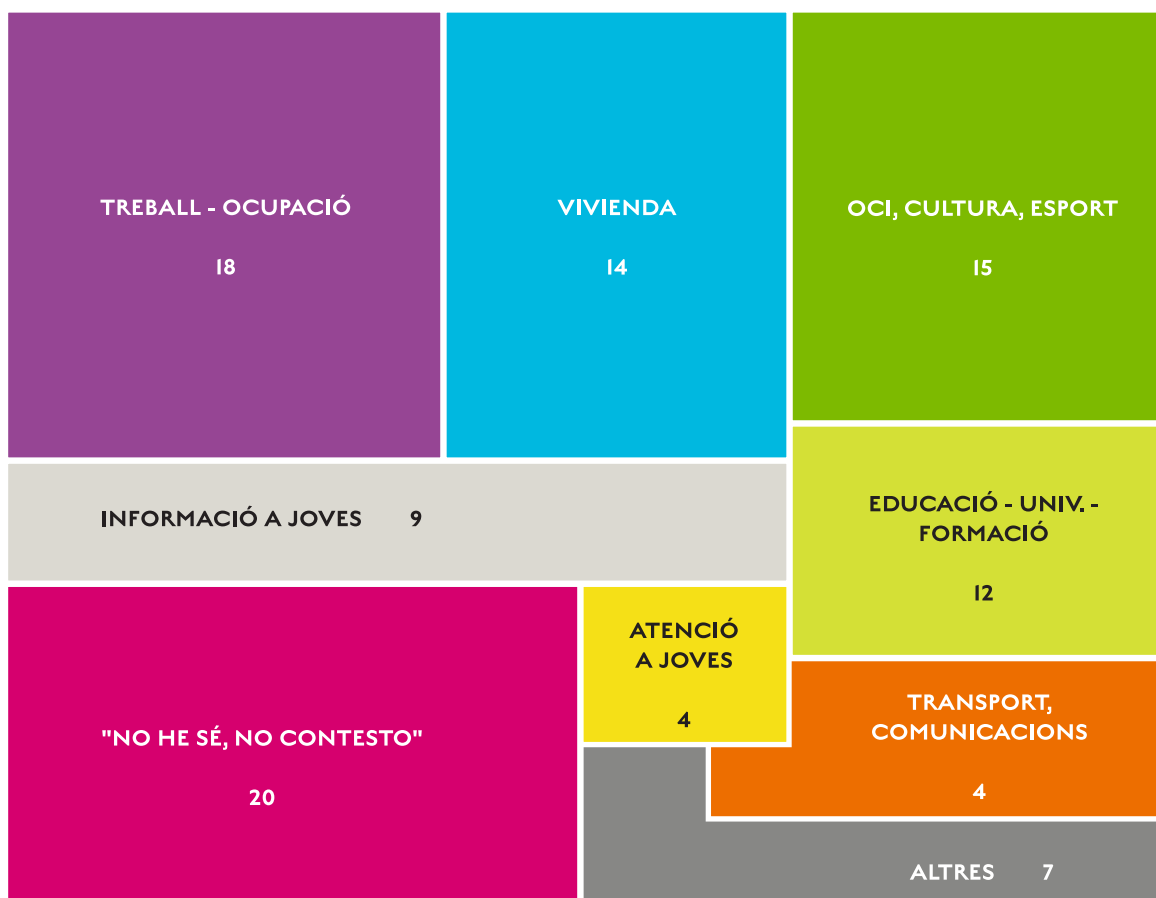
Un de cada cinc joves no contesta a aquesta pregunta, no saben o no volen dir res al respecte, "silenci" que disminueix a mesura que s'incrementa l'edat i (potser) s'aprèn a reflexionar sobre allò comú, la comunitat.

Donem per un bon indicador de la urgència allò que es menciona primer, i ho exposem de forma gràfica.

Gràfic 11

Demandes o necessitats que reclamen resposta urgent

(Citades en primer lloc)

Per suposat, aquestes demandes del conjunt, citades en primer lloc, canvien segons illes o edats dels joves. En els quadres següents s'exposen els resultats "desagrupats" de necessitats mencionades en qualsevol ordre, en primer o altres llocs.

C.18.1. Demandes i necessitats dels joves de les Illes Balears segons illes

% verticals

DEMANDES AMB FREQUÈNCIA > 1%	Balears	Mallorca	Menorca	Eivissa - Formentera
Treball-feina, atur, problemes de feina	17	18	17	12
Treball estable. Millorar feina, aconseguir la feina adequada	3	3	4	4
Inserció laboral: borses de treball, orientació, intermediació, etc.	9	9	4	8
Problemes econòmics: salaris baixos	2	3	2	1
Problemes paer accedir a crèdits per a joves o ajudes, finançament sense entrebancs, fàcilment.	3	3	3	1
Ofertes per a joves: Carestia de la vida quotidiana, tot car.	2	2	2	2
Beneficis econòmics tipus Carnet Jove, però que funcionin	0	0	1	0
Ajudes econòmiques als joves, per a emancipació	1	2	1	0
Vivenda, sense especificar	10	10	7	9
Vivenda: oferta, accessibilitat, ajuda per a llogar	13	12	14	15
Educació, en general. Estudis. Més mitjans, millor qualitat	9	9	13	8
Universitat , educació superior: és cara, s'ha de sortir fora, major oferta universitària	3	2	3	8
Beques per a estudiar, per a sortir a estudiar fora, ajudes econòmiques per a estudiar	6	6	5	9
Formació professional o laboral específica	2	2	4	2
Altres cursos de formació: oferta i accessibilitat	2	2	3	2
Formació deficient: idiomes, contingut educatiu inadequat o fluix	1	1	0	0
Treball i estudi, o estudiar i treballar: articular, facilitar	1	1	1	1
Espai o locals per a joves, per a temps lliure, oci: instal·lacions i mitjans suficients. Espais per a joves	9	8	17	11
Falta o inadequació de programació d'oci. Oci alternatiu. Reconduir el "Botellón", alcohol, alternatives, campanyes	10	10	18	9
Cultura i temps lliure: instal·lacions i mitjans insuficients. Més Casals, cases de cultura. Falta o inadequació de programació cultural	4	4	6	3
Esports: instal·lacions insuficients o deficientes	3	3	5	6
Deficient Servei d'Informació a Joves	7	7	5	7
Falla la informació o comunicació entre institucions i joves. Espais-vies per a escoltar els joves: No es potencia ni es dóna prou suport a la participació dels joves ni les associacions: no suport, subvencions escasses, etc.	3	3	2	2
Insuficiències en Salut: educació, assessoria, suport i informació sobre planificació i sexualitat	4	4	4	6
Informació sobre Salut: atenció a toxicomania, prevenció i ajuda davant consum de drogues	2	2	2	3

Transport públic Interior, a la ciutat, a l'illa/insular	5	5	5	6
Comunicació interior: carreteres, vies, mitjans	1	1	1	2
Comunicació (aèria, marítima) amb península o altres illes. Dificultat per a sortir de l'illa, insularitat. Aïllament	3	2	7	6
Falta atenció a joves, en general	2	2	1	2
Atenció als pobles petits o no grans	1	1	0	1
Problema lingüístic: exigència del català, millor prioritzar l'anglès, no exigir-lo, etc.	1	1	0	1
Foment de llengua catalana, mallorquina, menorquina	1	1	0	1
Base Total. n1000				

C.18.2. Demandes i necessitats dels joves de les Illes Balears segons sexe i edat

% verticals

DEMANDES AMB FREQUÈNCIA > 1%	Balears	Nois	Noies	Joves - A (15 a 19 anys)	Joves - J (20 a 24 anys)	Joves - M (25 a 29 anys)
Treball-feina, atur, problemes de feina	17	19	16	7	22	20
Treball estable. Millorar feina, aconseguir la feina adequada	3	5	2	0	2	6
Inserció laboral: borses de treball, orientació, intermediació, etc.	9	8	9	4	9	11
Problemes econòmics: salaris baixos	2	2	3	1	2	4
Problemes per a accedir a crèdits per a joves o ajudes, finançament sense entrebancs, fàcilment.	3	2	3	1	2	4
Ofertes per a joves: Carestia de la vida quotidiana, tot car.	2	3	1	2	1	3
Beneficis econòmics tipus Carnet Jove, però que funcionin	0	1	0	0	0	1
Ajudes econòmiques als joves, per a emancipació	1	1	2	0	3	1
Vivenda, sense especificar	10	10	9	4	11	13
Vivenda: oferta, accessibilitat, ajuda per a llogar	13	12	13	3	11	19
Educació, en general. Estudis. Més mitjans, millor qualitat	9	8	10	7	10	9
Universitat, educació superior: és cara, s'ha de sortir fora, major oferta universitària	3	2	5	2	4	3
Beques per a estudiar, per a sortir a estudiar fora, ajudes econòmiques per a estudiar	6	4	8	8	7	5
Formació professional o laboral específica	2	3	2	1	4	2
Altres cursos de formació: oferta i accessibilitat	2	2	2	1	2	2
Formació deficient: idiomes, contingut educatiu inadequat o fluix	1	1	1	1	1	0
Treball i estudi, o estudiar i treballar: articular, facilitar	1	1	1	1	1	1
Espai o locals per a joves, per a temps lliure, oci: instal·lacions i mitjans suficients. Espais per a joves	9	11	8	15	8	7
Falta o inadequació de programació d'oci. Oci alternatiu. Reconduir el "Botellón", alcohol, alternatives, campanyes	10	12	8	11	7	13
Cultura i temps lliure: instal·lacions i mitjans insuficients. Més Casals, cases de cultura. Falta o inadequació de programació cultural	4	2	6	3	5	3

Esports: instal·lacions insuficients o deficients	3	5	2	6	2	3
Deficient Servei d'Informació a Joves	7	5	9	4	11	6
Falla la informació o comunicació entre institucions i joves. Espais-vies per a escoltar els joves: No es potencia ni es dóna prou suport a la participació dels joves ni les associacions: no suport, subvencions escasses, etc.	3	4	1	2	4	3
Insuficiències en Salut: educació, assessoria, suport i informació sobre planificació i sexualitat	4	3	5	4	4	4
Informació sobre Salut: atenció a toxicomania, prevenció i ajuda davant consum de drogues	2	2	2	3	0	4
Transport públic Interior, a la ciutat, a l'illa/insular	5	5	5	10	6	2
Comunicació interior: carreteres, vies, mitjans	1	1	2	2	0	2
Comunicació (aèria, marítima) amb península o altres illes. Dificultat per a sortir de l'illa, insularitat. Aïllament	3	3	2	3	3	2
Falta atenció a joves, en general	2	2	3	3	3	1
Atenció als pobles petits o no grans	1	1	1	1	1	0
Problema lingüístic: exigència del català, millor prioritzar l'anglès, no exigir-lo, etc.	1	1	1	1	0	2
Foment de llengua catalana, mallorquina, menorquina	1	1	2	2	1	1
Base Total. n1000						

Treball (economia) i habitatge són les demandes que reclamen resposta urgent; els problemes relacionats amb l'educació (més a Eivissa) i els relacionats amb l'oci (amb-dós, educació i lleure, amb major incidència a Menorca) són els següents per la seva urgència. Informació i transport i comunicacions completen el quadre de necessitats no respostes.

Els més grans, de 20 a 29 anys, destaquen treball i habitatge, educació-formació; oci: instal·lacions, programació, oferta, és una demanda típica dels adolescents.

En fi, els joves de les Illes Balears tenen problemes, uns més greus que d'altres, i en fi, institucions i organitzacions, públiques i privades, orienten les seves actuacions cap als joves, però hi ha coincidència entre ambdues instàncies? A respondre aquesta pregunta dediquem el capítol següent.

7. Els joves i les institucions a les Illes Balears

Aquest capítol és clau a aquesta investigació "Joves de les Illes Balears 2009". Es tracta

d'estudiar quelcom com la distància entre les institucions i els joves als que dirigeixen les seves actuacions. Per "mesurar" aquesta distància, el primer que esbrinarem serà la "notorietat" d'"institucions juvenils"; després, davant de tres supòsits típics de joves, a quines institucions acudirien per a informar-se o demanar ajuda, així com associació de programes i participació. I, finalment, coneixement i participació de programes i activitats de l'Institut Balear de la Joventut (IBJove).

7.1. Notorietat d'institucions o organitzacions "de o per a joves"

Per notorietat s'ha d'entendre "percentatge de mencions de tal o tal altra institució", sense ajuda, quan es demana:

«M'agradaria que anomenessis les organitzacions i institucions, tant privades com públiques, que tenen o ofereixen serveis, plans i activitats per a joves»

I aquests són els resultats:

C.19.1. Notorietat de les institucions de o per a joves segons illes

% verticals

INSTITUCIONS, ORGANITZACIONS	Balears	Mallorca	Menorca	Eivissa - Formentera
Administració autonòmica: Illes Balears	23	25	13	18
Govern Balear	11	13	6	8
Conselleria d'Esports i Joventut	7	8	3	4
Direcció General de Joventut	1	2	1	0
Institut Balear de la Joventut, IB Jove	6	6	4	7

Consell	10	9	16	14
Consell (Insular) de Mallorca/ Menorca/ Pitiüses	9	7	16	13
Departament de la Joventut		3	1	1
Ajuntament /Regidoria de Joventut	21	20	23	29
Casal de joves. Casal per a joves. XXX Jove	3	2	3	7
InfoJove, Punt Jove	2	2	4	5
Institucions educatives (universitat, centres escolars)	11	12	7	8
OBS, Fundacions	24	26	16	14
Obra Social Sa Nostra	3	4	1	2
Obra Social La Caixa	4	5	2	2
Caixes, caixes d'estalvis	4	4	1	2
Fundació(,)	2	3	0	0
Associacions esportives, culturals, etc.	10	10	12	8
ONGs	3	4	2	2
Grups religiosos, Església, etc.	2	2	2	0
Altres (des de Joves per la llengua a OCIMAX, Festival Park, Escola de Dansa, Gimnasos, Associacions Veïns, Poliesportius, Biblioteques, etc.), aprox. (%)	17	16	16	18
Ns/nc.	39	39	44	36
Base Total. n1000				

Detalls a ressenyar: que dos de cada cinc joves no saben (o no volen) dir ni una sola institució "juvenil", ni pública ni privada, i que l'IB-Jove està present entre els joves però no tant, ni molt menys, com caldria esperar per la seva mera denominació. Per tant, la distància entre joves i institucions "juvenils" és gran. I una altra dada rellevant: si sumem joves que van mencionar institucions "públiques", el col·lectiu és del 39%, i si OBS o Fundacions, "tercer sector", és de 24%; ens atrevim a valorar que, o bé per la pròpia idiosincràsia dels joves o bé per raons de posada en contacte, el resultat "públic" ens sembla escàs.

Hi ha diferències entre illes. A Mallorca, més "dintre" d'allò públic i més "centrals" d'OBS

i Fundacions; a Menorca o Eivissa-Formentera, més Consell i més Ajuntaments. I entre nois i noies, més i menys joves, hi ha diferències, Vegem-lo:

C.19.2. Notorietat de les institucions de o per a joves segons illes

% verticals

INSTITUCIONS, ORGANITZACIONS	Balears	Nois	Noies	Joves · A (15 a 19 anys)	Joves · J (20 a 24 anys)	Joves · M (25 a 29 anys)
Administració autonòmica: Illes Balears	23	26	19	15	22	27
Govern Balear	11	13	10	5	11	16
Conselleria d'Esports i Joventut	7	8	6	6	6	8
Direcció General de Joventut	1	2	1	1	2	2
Institut Balear de la Joventut, IB Jove	6	8	4	5	7	5
Consell	10	10	11	7	8	14
Consell (Insular) de Mallorca/ Menorca/ Pitiüses	9	9	8	6	6	12
Departament de la Joventut	3	2	3	1	2	4
Ajuntament /Regidoria de Joventut	21	18	25	15	22	24
Casal de joves. Casal per a joves. XXX Jove	3	2	4	4	3	2
InfoJove, Punt Jove	2	1	4	3	1	2
Institucions educatives (universitat, centres escolars)	11	10	12	13	11	11
OBS, Fundacions	24	22	25	27	21	23
Obra Social Sa Nostra	3	3	3	3	5	2
Obra Social La Caixa	4	5	4	5	4	5
Caixes, caixes d'estalvis	4	4	4	4	5	3
Fundació(...)	2	2	3	2	3	2
Associacions esportives, culturals, etc.	10	10	11	13	8	10
ONGs	3	2	5	3	2	4
Grups religiosos, Església, etc.	2	2	1	2	2	1
Altres (des de Joves per la llengua a OCIMAX, Festival Park, Escola de Dansa, Gimnasos, Associacions Veïns, Poliesportius, Biblioteques, etc.), aprox. (%)	17	16	17	22	15	15
Ns/nc.	39	41	37	35	42	40
Base Total. n1000						

És molt important subratllar que els adolescents són els que més institucions i organitzacions mencionen espontàniament, si bé destaquen per menys notorietat d'allò que és públic que d'OBS i Fundacions. Els nois coneixen més l'Administració autonòmica, i les noies, "més els Ajuntaments".

El cas és que si una institució no es coneix o es coneix poc, li serà més difícil complir amb els seus objectius; per a posar-se en contacte amb els joves s'ha de donar a conèixer entre ells. Cert que aquí parlem de l'indicador "notorietat" (de l'IB-Jove), doncs si es mencionés serien molts els que el reconeixerien, encara que només fos pel nom.

7.2. Programes, actuacions i plans dirigits als joves

La primera qüestió que plantejem consisteix en que es necessita "un curs de formació en restauració d'obres d'art": A on acudirien per cercar informació o resposta?

En segon lloc, grup de música que necessita local per a assajar: A qui, a on aniria per cercar ajuda o resposta?

I en tercer lloc, davant un projecte en el que es necessiten diners: on sol·licitar resposta?

Observem els resultats, segons illes i segons sexe i edat:

C.20.1. Demandes suposades: institucions de resposta, segons illes

% verticals

INSTITUCIONS, ORGANITZACIONS PER A...	Balears	Mallorca	Menorca	Eivissa - Formentera
A. CURS DE FORMACIÓ EN RESTAURACIÓ D'OBRES D'ART. INFORMACIÓ O RESPOSTA				
Administració autonòmica: Illes Balears	15	16	12	12
Institut Balear de la Joventut, IB Jove	4	4	1	3
Consell	9	8	13	17
Ajuntament /Conselleria de Joventut	16	15	19	20
Institucions educatives (universitat, centres escolars)	17	16	23	18
OBS, Fundacions	6	6	5	4
Ns/nc	15	15	17	15
B. GRUP MUSICAL QUE NO DISPOSA DE LOCAL D'ASSAIG: A ON ANAR				
Administració autonòmica: Illes Balears	11	12	6	11
Institut Balear de la Joventut, IB Jove	3	3	1	2
Consell	6	5	10	11
Ajuntament /Conselleria de Joventut	49	50	52	44
Iniciativa pròpia	7	7	3	4
OBS, Fundacions	4	3	7	6
Ns/nc	14	14	16	16
C. PROJECTE DE COMUNICACIÓ ON LINE ESTUDIANTS PER AL QUE ES NECESSITEN DINERS: A ON ANAR				
Administració autonòmica: Illes Balears	22	23	21	19
Institut Balear de la Joventut, IB Jove	2	2	2	2
Consell	14	10	28	24
Ajuntament /Conselleria de Joventut	26	25	25	30
Institucions educatives (universitat, centres escolars, etc.)	8	9	7	7
OBS, Fundacions	14	15	10	7
Caixes	7	8	6	2
Ns/nc	14	14	17	13

En general, quan més a prop es percebi l'Administració, més es pensa en ella per a solucionar problemes. Potser sigui complicat transmetre que un organisme, només un, pugui orientar per a solucionar o respondre qualsevol problema o demanda dels joves, però, després de veure aquests resultats, l'IB-Jove no ocupa el lloc de rellevància que li correspon, ni tan sols per denominació. Per cert que, en general, el mateix podem dir de l'Administració autonòmica.

Entre nois i noies, en els tres suposats, no s'observen diferències. Sí les hi han segons edats, de manera que, per exemple, l'IB-Jove i, en general l'Administració autonòmica "puja" entre joves de 20 anys cap endavant. Mirem resultats:

C.20.2. Demandes suposades: institucions de resposta, segons sexe i edat

% verticals

INSTITUCIONS, ORGANITZACIONS PER A...	Balears	Nois	Noies	Joves · A (15 a 19 anys)	Joves · J (20 a 24 anys)	Joves · M (25 a 29 anys)
A. CURS DE FORMACIÓ EN RESTAURACIÓ D'OBRES D'ART. INFORMACIÓ O RESPOSTA						
Administració autonòmica: Illes Balears	15	14	16	11	16	16
Institut Balear de la Joventut, IB Jove	4	3	4	3	4	4
Consell	9	9	10	5	6	14
Ajuntament /Conselleria de Joventut	16	14	17	13	15	18
Institucions educatives (universitat, centres escolars)	17	16	18	27	17	11
OBS, Fundacions	6	5	6	7	5	5
Ns/nc	15	15	16	17	19	11
B. GRUP MUSICAL QUE NO DISPOSA DE LOCAL D'ASSAIG: A ON ANAR						
Administració autonòmica: Illes Balears	11	13	9	10	12	11
Institut Balear de la Joventut, IB Jove	3	4	4	1	5	5
Consell	6	6	7	2	5	9
Ajuntament /Conselleria de Joventut	49	47	51	46	43	56

Ajuntament /Conselleria de Joventut	49	47	51	46	43	56
Iniciativa pròpia	7	8	5	10	4	6
OBS, Fundacions	4	4	5	5	5	3
Ns/nc	14	13	15	14	18	11
C. PROJECTE DE COMUNICACIÓ ON LINE ESTUDIANTS PER AL QUE ES NECESSITEN DINERS: A ON ANAR						
Administració autonòmica: Illes Balears	22	20	24	16	25	24
Institut Balear de la Joventut, IB Jove	2	4	4	1	5	5
Consell	14	14	13	11	10	17
Ajuntament /Conselleria de Joventut	26	23	28	30	22	26
Institucions educatives (universitat, centres escolars, etc.)	8	8	9	10	8	8
OBS, Fundacions	14	16	11	14	15	12
Caixes	7	7	7	9	7	6
Ns/nc	14	14	14	18	17	10

Però el que està exposat es va basar en supòsits. Val la pena ara, veure a quines institucions o organitzacions s'associen programes i actuacions i plans amb denominació recognizable en quant pública.

C.21. Organitzacions i institucions que s'associen a diverses actuacions per a joves

% verticals

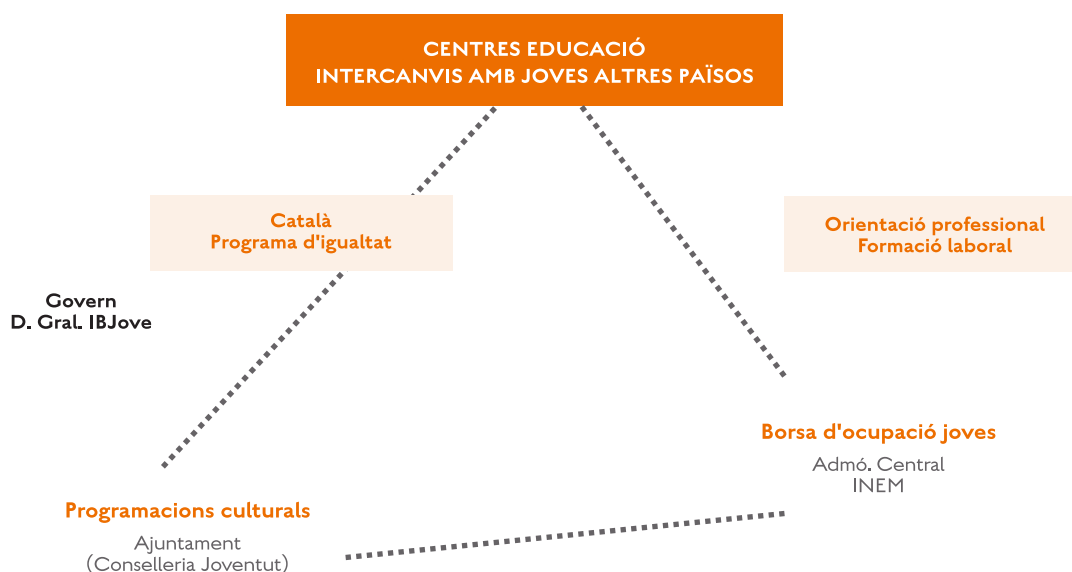
PROGRAMES I ACTUACIONS IBJOVE	Borsa de treball per a joves	Intercanvi amb joves d'altres països	Servei d'orientació professional	Campaments d'estiuj cooperació internacional	Apartaments de lloguer per a joves	Curs de formació laboral de oficis i artesans	Programa de actuacions culturals	Activitats de promoció de l'ús del català a...	Programes d'igualtat en nois i noies	Cursos de gestió de associacions i participació
Govern Balear	10	9	6	8	13	7	7	16	14	8
Conselleria deports i joventut	3	3	3	7	3	3	4	4	6	4
Direcció general Inst Balear de Joventut	2	3	3	2	2	1	2	3	4	2

PROGRAMES I ACTUACIONS IBJOVE	Borsa de treball per a joves	Intercanvi amb joves d'altres països	Servei d'orientació professional	Campaments d'estiu cooperació internacional	Apartaments de lloguer per a joves	Curs de formació laboral de oficis i artesans	Programa de actuacions culturals	Activitats de promoció de l'ús del català a...	Programes d'igualtat en nois i noies	Cursos de gestió de associacions i participació
Consell de... Depart. Joventut	5	7	5	7	7	6	7	8	7	5
Ajuntament regidoria joventut	12	7	12	25	21	15	35	14	11	18
Altres admón. Central (INEM, etc.)	31	1	19	1	2	17	1	2	2	3
Associacions, ONGs	1	3	1	7	1	1	3	1	3	3
Caixes, cajas	1	1	0	1	1	0	3	1	0	1
Centres educatius	5	35	23	9	2	18	5	18	9	5
Altres	15	15	14	14	27	15	17	13	14	13
Ns/nc	16	17	15	20	22	16	17	21	31	39
Admón autonòmica Balear	14	14	12	17	18	11	13	22	24	13
Base Total n1000										

Com era previsible, donats els índexs de notòria exposats més amunt, els organismes autonòmics, IB-Jove inclòs, no destaquen com a promotors oferidors dels programes i actuacions avaluats, excepte en la promoció de l'ús del català (en programes audiovisuals).

La borsa de treball s'associa a l'Administració central, a l'INEM; els intercanvis educatius, als centres escolars; l'orientació professional, també als centres educatius o a l'INEM; els campaments d'estiu, als Ajuntaments o no se sap; lloguer per a joves, als Ajuntaments i altres; formació laboral, a diverses instàncies; la programació cultural, a l'Ajuntament; els programes d'igualtat, no se sap o al Govern; i els cursos de gestió d'associacionisme i participació, tampoc se sap a qui associar-los/donada la redundància.

Gràfic 12. Esquema d'associació entre actuacions i institucions

7.3. Coneixement, participació i valoració d'activitats de l'IB-Jove

Entre els programes i actuacions sotmeses a avaluació, hi ha un que és, sens dubte, el més conegut per quasi tots (83%) els joves de les Illes Balears el Carnet Jove. A més, la majoria participa en o utilitza aquest carnet amb especial satisfacció, més entre mallorquins, que, segurament, tenen més oportunitats d'utilitzar-lo. Quant més joves, major satisfacció amb l'ús encara que no major proporció d'usuaris.

Al carnet el segueix la Pàgina Web INFOJOVE, coneguda per dos de cada tres i "utilitzada" per un d'aquests dos, amb profit i satisfacció. És molt destacada la diferència entre joves de Mallorca i de les altres illes, entre coneixement i ús: més entre els de Mallorca.

La majoria coneixen la informació i assessoria en matèria sexual i planificació familiar, però pocs han participat en tal informació, encara que els més joves són els de major proporció de participants (potser els que més ho necessiten). En conjunt, bon nivell de funcionament, és a dir: satisfacció.

El Pla Jove també està en el nivell de coneixement de la meitat dels joves, encara que amb escassa participació.

Opcions d'informació, juvenil, activitats de barri i Art Jove, rondan el 40% de coneixement, si bé amb distints nivells de participació i també l'informació i l'assessorament per a l'adquisició de vivenda es coneix per dos de cada cinc joves i "utilitzada" pel 14%, però amb la mitja més baixa en satisfacció.

Ni l'activitat "borsa de treball" ni l'"Observatori" són reconegudes al llegir-les, o gairebé no són conegudes. Observeu els resultats:

C.22. Coneixement, participació i valoració de programes i actuació de l'IB-Jove

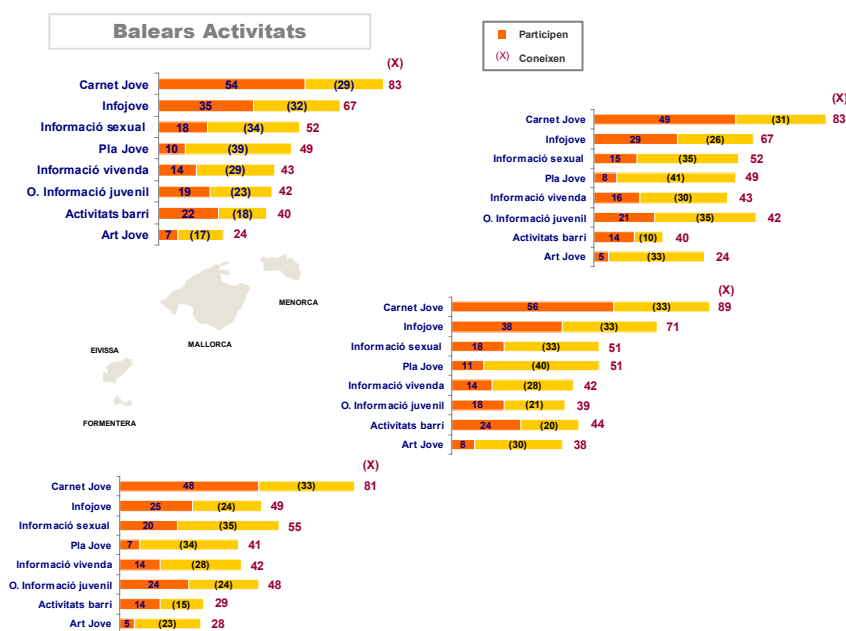
% verticals

PROGRAMES I ACTUACIONS IBJOVE	Coneixen	PARTICIPEN / VAN PARTICIPAR		VALORACIÓ ENTRE PARTICIPEN PERSONALMENT					
		Personal	Jo o un altre	9 o 10	7 o 8	5 o 6	1 a 4	0	Mitja
Carnet jove	% 83	54	70	9	29	11	4	1	7,0
INFOJOVE (pàgina Web)	67	35	46	4	20	10	1	0	7,0
Atenció, informació i assessoria a joves en matèria de sexualitat, malalties de transmissió sexual i planificació familiar	52	18	25	4	10	4	1		7,4
Pla Jove	49	10	20	1	5	4	1	0	6,6

PROGRAMES I ACTUACIONS IBJOVE	Coneixen	PARTICIPEN / VAN PARTICIPAR		VALORACIÓ ENTRE PARTICIPEN PERSONALMENT					
		Personal	Jo o un altre	9 o 10	7 o 8	5 o 6	1 a 4	0	Mitja
Informació i assessorament para la adquisició de vivenda: ajudes	43	14	28	1	5	5	3	1	5,5
Oficines d'informació juvenil	42	19	25	3	10	5	1	0	7,0
Activitats de barri	40	22	29	4	10	6	1	0	7,1
Art jove	37	8	17	2	4	2	0	0	7,4
Borsa de treball específica per a joves: informació	24	7	13	0	4	3	1		6,6
Observatori de la joventut	14	2	4	0	1	1	0		6,9

Base Total. n1000

Gràfic 13
Activitats DGJ / IB-Jove: les coneixen i hi participen

8. Reflexió dels joves de les Illes Balears davant dels seus problemes

8.1. Una visió general de l'encert en el diagnòstic.

En aquest capítol abordem una altra vegada els problemes dels joves de les Illes Balears, però des d'una perspectiva més viva i dinàmica: ens reunim (a Palma) amb els joves perquè ens ajudin a llegir alguns resultats de la consulta, en especial, els ja exposats sobre problemes i preocupacions més importants dels joves de les Illes Balears.

- El discurs espontani dels grups confirma plenament les àrees de problemes que van manifestar els joves balears en l'enquesta (a la guia de discussió es van incloure resultats de la consulta, per al seu contrastar-los i valorar-los). Els tres focus centrals de la problemàtica percebuda són:

Problemes amb l'educació

- Abandonament escolar.
"Som els primers en fracàs escolar".
- Baix nivell formatiu i cultural de la joventut balear.

Problemes en el mercat de treball

(especialment amb l'ocupació estable i qualificada)

- Hi ha moltes ofertes de treball temporal o precari, especialment en la temporada estival.
- Però una escassetat endèmica d'ocupacions fixes qualificades i ben remunerades. Tampoc els llicenciats de nou ho tenen fàcil.

"És bastant difícil, si no te formes bé trobar alguna cosa... si no, és feina, moltes hores per pocs diners."

Accés a l'habitatge

(una aspiració que es defineix sine die)

- És un correlat del punt anterior: l'habitatge és molt car a Palma (com, en general, el cost de la vida) i els ingressos obtinguts amb el treball temporal o precari dels joves no basten per accedir-hi.
- L'emancipació es retarda: a la llar familiar "es viu bé", no hi ha necessitat d'anar-se'n fora, mentre no es tingui una bona ocupació i un salari fix.
- En aquest sentit, la crisi econòmica ha afectat molt a les Illes Balears per la seva repercussió en el turisme: s'ha trencat el somni de la "vida fàcil" del què han gaudit els joves de les Illes Balears durant l'última dècada, i ha deixat aflorar aquests problemes subjacents que ara es mostren amb tota la seva cruessa.

"Abans enviaves un CV i et cridaven de seguida, ara no..., fins i tot et diuen que el tiren."

"La gent feia hores i guanyava un dineral, després va venir això i ens va agafar a tots."

- És cert que els joves reconeixen que, en general, a Mallorca, s'ha viscut i encara es viu bastant bé si es compara amb altres latituds.
- L'illa gaudeix d'un alt nivell de vida.
- Es viu en un entorn natural envejable, pel seu clima i la seva bellesa.

- És un lloc petit i abastable, una ciutat apta per manejar-se a peu, amb bicicleta o en scooter.
- Un entorn social de marcat caràcter hedonista i consumista, ple d'al·licients per als joves (la platja, les festes, els amics, la llibertat de moviments...).
- Un alt grau de protecció familiar (els mantenen i els consenten, un clima familiar de laxitud quant a normes i valors).
- Moltes facilitats per "treure diners" mitjançant treballs temporals, amb què poder anar tirant i incorporar-se a la dinàmica del consum social adult (sortir als llocs de moda, tenir moto o cotxe, comprar roba de marca...).

"Jo no visc malament, tinc una família que em manté i tinc facilitat per estudiar."

- Però la contrapartida a això ha estat que molts joves s'han vist arrossegats des d'edats molt primerenques per aquest imaginari social, un punt temptador que es ven de l'illa (com a paradís de la diversió i de la gresca), on el que es cerca és la satisfacció immediata dels desigs i aspiracions, fins i tot abans del "temps vital" que pogués correspondre.

"L'illa es ven com per passar-ho bé, com a zona recreativa".

- Entre els 16 i els 18 anys és freqüent que s'abandonin els estudis (ESO o potser batxiller) i es cerqui qualsevol feina a fi de tenir diners per mantenir un elevat nivell de consum.

"La gent deixa els estudis abans, amb 16 anys treballen en un hotel per guanyar diners."

"Trobos feina a l'estiu, encara que guanyes 600 € i el deixen... tens més ganes de

sortir de marxa i per això deixen d'estudiar i treballen a qualsevol bar per a aconseguir diners, volen ser majors ràpid.! "

Agafes la primera feina que trobes per tenir diners i per sortir... i cada setmana espero a divendres per sortir, no tinc cap altra cosa al cap, a classe m'avorreixo.."

"Si tot t'ho regalen, per a què estudiaré?. "

- Després, a partir dels 20 o 22, molts ho lamenten i volen canviar, però llavors troben serioses dificultats per reconduir la seva situació (cerca d'un "títol" amb què afrontar millor la inserció al mercat laboral adult), amb la qual cosa s'entra en un cercle viciós de precarietat. Es senten culpables de la seva "mala educació", "desmotivació personal" i falta d'autoestima.

"Després cal pagar factures i no pots tornar a l'estudi... quan vols estudiar, aquesta vida ja no la pots tornar a tenir."

"A mi no em motiva gens, mai... tots els cursos que he fet per treure'm la vida endavant, no m'agraden realment... "

"Vaig baixar del carro a batxillerat i em vaig posar a treballar i ara me'n pendeixo"

- Fins i tot els joves més aplicats (a l'estudi) i de major edat, amb estudis mitjans o universitaris, es senten a desgrat. Van optar en el seu moment per l'esforç i l'ambició, però les seves expectatives ara no són gaire falagueres per l'escassetat d'ocupacions fixes ben retribuïdes.

"Es presenta molta gent per a pocs plats."

"Jo sóc llicenciat i aquí sóc...el títol puc tirar-lo a les escombraries..."

- Fora d'això, el seu estil de vida no difereix essencialment de la de qualsevol jove peninsular. Interpretem:
- Manté unes bones relacions dins de la llar familiar. Tenen els conflictes i desencontres

amb els pares propis de l'edat, però la qualitat de vida i la tolerància que se'ls dispensa els compensa amb escriure.

- La seva vida està bolcada, d'una banda, a les seves activitats reglades (treball o estudis, en general, poc satisfactoris) i per una altra, en la seva relació amb els amics, que és, sens dubte, la faceta més satisfactòria per a ells.
- Agradeix especialment sortir amb els amics i el contacte físic amb ells al carrer: tenen uns llocs fixos on quedar, surten molt de marxa les nits, i comparteixen les seves aficions personals (música, esports...).
- Però també utilitzen molt el telèfon mòbil i la connexió per Internet (Messenger, Facebook, Twenti,...) per estar en contacte permanentment amb el seu grup social. I, sobretot, Internet, els obre una via de contacte amb el món exterior.

"Tothom té aquestes coses, sempre estàs a l'ordinador des que arribes a casa."

"Amb Internet tens accés a aquesta cultura que no tens aquí".

- El bilingüisme, en si mateix, no els causa problema excessiu. En tot cas, són un tant crítics amb la normalització denominada lingüística dels últims anys, en la mesura que s'imposa cada vegada amb més força l'exigència del català per a les relacions amb l'Administració i també a les feines. En el cas mallorquí, la imposició del català resulta una tant forçada i problemàtica ("... diuen que és el mateix, però no... "), encara que al final ho viuen amb resignació, ja que del seu domini depèn, en gran manera, del seu futur professional en molts casos, sobretot per a les ocupacions més qualificades. Sens dubte, hi ha oferta suficient per aprendre-ho en l'actualitat.

"En l'àmbit professional demanen nivell, per exemple, el B, però si tens el C o el D et donen més punts".

"A Magisteri és obligatori el català C".

"Ara hi ha facilitat d'aprendre català... t'apuntes a un curs, o amb el veí...s'imposa el català en borses d'ocupació i entrevistes de treball. Fins i tot treballant, si vols ascendir, ho exigeixen...".

"S'està imposant per força".

"Jo he nascut aquí i no vull que m'obliguin a parlar- lo". "És molt difícil treure títols, no és el nostre català... ja es reconeix el català occidental, però no es reconeixia fins fa poc i les paraules mallorquines s'interpretaven om a error".

"És com aprendre la versió B del teu propi idioma!".

El mercat de treball

- El mercat de treball presenta una doble cara a les Illes Balears, ja que està molt determinat per l'enorme influx del sector turístic en l'economia de l'illa, i, per tant, molt influït per l'estacionalitat.
- En temporada d'estiu hi ha una oferta enorme en què poder elegir, encara que sigui ocupació inestable (temporal), però per als joves representa una oportunitat per a accedir al nivell de consum que s'imposa a l'illa i al què ningú no vol renunciar.

"A l'estiu guanyes quatre duros i tires tot l'any... qualsevol al·lot vol la seva moto, el seu cotxe...".

"Hi ha majoria de feines assequibles mentre et formes.. en temporada d'estiu hi ha més treball".

"Per trobar feina a l'estiu, no hi ha problema".

"T'agafen a qualsevol hotel de platja".

- Fora de temporada, al contrari, quant a treball estable i de qualitat (ben pagada i amb SS), l'oferta ja és molt més reduïda: en molts casos, es diu, l'oferta d'ocupació s'orienta a currículums de fora (més ben preparats, més ben valorats), o bé al

favoritisme de relacions d'amistat o d'altres, la qual cosa aboca els joves "titulats" a haver d'acollir-se a les ofertes d'ocupació precària.

"Gent amb professió ara no té feina? Molt bé, posa't a la cua... hi ha gent amb carrera que fan treballs pèssims".

"La gent d'aquí no té gaires sortides, tenim menys rànquing... el nivell de les Illes Balears és el més baix de tota Espanya... i no dominem els idiomes".

- En aquest sentit, hi ha insatisfacció amb la situació actual de l'ocupació a causa de la crisi econòmica (aquí doble, del turisme i de la construcció): si abans s'aconseguia anar tirant amb facilitat, ara les coses s'han posat molt difícils per a tots, i, sobretot, per als joves que no tenen bona formació, que estan acostats a la major precarietat (males condicions i baixos salaris per al nivell de l'illa).

"Abans era fàcil trobar feina, ara no t'asseguren i et paguen 600 € per 8 hores... sobretot als joves".

"Contractes de mig any... però costa passar una temporada."

"Jo, en el sector comercial," he vist com degradaven les ofertes de contracte normal amb sou variable". Et fan contractes d'un mes, les ETT. Se't treuen les ganades de cercar feina".

L'habitatge

- L'habitatge sembla ser un problema endèmic per a la joventut balear i en això no es diferencia gaire del que ocorre amb la resta dels joves espanyols: alt preu de compra i de lloguer per a una situació socioeconòmica tan fràgil i dependent. L'emancipació és una aspiració frustrada gairebé de soca-rel, de tenir-hi vertader interès, s'entén.
- En realitat, en els grups, mai no s'esmenta en primer lloc, ni tampoc de forma

espontània, però quan es suggereix tots coincideixen: és considerat un dels principals problemes que es pateixen, encara que n'hi ha d'altres més prioritaris, la formació i el treball, requisits indispensables per poder plantejar-se l'accés a l'habitatge.

"Jo ho vaig intentar (emancipar-me), però he tornat."

"No ha sortit el tema, perquè sense treball no penses en habitatge... ni ens ha passat pel cap, per això no ha sortit".

"Si trobes feina, amb 800 € al mes on vas? Això és el que et costa el lloguer.... "

"... és a dir, et quedes amb els pares."

- En aquest sentit, els programes públics d'ajut al lloguer dels joves tampoc no semblen haver estat molt eficaços, ja que es demanen requisits que la majoria no compleix (tenir feina amb contracte i sou fix).

" És absurd!, ningú no és fix."

"En general, a Espanya, està fotuda la cosa."

- Però tampoc no sembla que sigui una gran aspiració en aquests grups d'edat: si els adults amb família ja ho tenen difícil, per als joves es tracta d'un luxe, donada la seva actual precarietat i la falta de perspectiva a curt i mitjà termini. La idea es desplaça a un futur indeterminat ("quan tingui 30 anys"), una vegada que es resolguin favorablement els temes de formació i d'ocupació.
- A més, la cobertura familiar atenua molt aquest problema: per què independitzar-se si amb els pares es viu tan bé?

"Això, quan aconseguim feina, jo ara no vull,estic bé a casa i em quedo, per pasar conflictes... a casa tens de tot".

"És a llarg termini, quan tingui feina."

L'educació, el sistema educatiu

- En termes generals, no hi ha una bona opinió sobre el sistema educatiu de les Illes Balears, i sorgeixen crítiques cap a aquest:
- Amb caràcter general, la qualitat de l'ensenyament a les Illes Balears (tant el secundari com l'universitari) es percep amb moltes llacunes, avorrit i poc competitiu. Per exemple, es pensa que el mercat de treball utilitza més els títols de la península o de l'estranger que els mateixos de les Illes Balears.

"A mi sempre m'han anat bé els estudis, no he suspès... però el que ofereixen és avorrit, tan avorrit que se't treuen les ganes d'anar-hi,... sí, agafes apunts, estudies... són d'insomni!, els professors són molt avorrits."

- I més específicament, el ventall d'opcions d'estudis superiors a Mallorca és bastant limitat: hi ha moltes carreres que no s'ofereixen (Medicina, Publicitat, INEF, Belles Arts,...). Les places a la universitat pública són limitades (i les privades són molt cares), i és difícil obtenir ajuts o beques per estudiar entre els que tenen menys recursos econòmics (males notes). A l'FP, l'oferta d'especialitats és més àmplia, però també hi ha limitacions de places i dificultats per trobar beques, fet que aboca els joves a intentar formar-se a la "privada" ("és caríssima, no m'ho puc pagar").

"Em va quedar l'espina de no estudiar periodisme per la pública, els meus pares no em podien enviar a Barcelona."

"A la Universitat, de sanitat no hi ha res, te n'has d'anar fora o t'ho treus del cap".

"M'agrada l'esport, però aquí no hi ha aquesta carrera (INEF), t'has de quedar aquí i cercar una altra cosa."

"A la pública és molt limitat, hi ha llistes d'espera, només agafen les majors notes."

"Les millors beques, no és fàcil... les posen perquè hi arribin els que treuen notes".

Tot això afavoreix l'abandonament escolar prematur i el relatiu desànim respecte a poder ampliar el projecte personal de cadascú, l'objectiu últim del qual és de caire més aviat pragmàtic: "acabar els estudis i treballar", "tenir un bon treball i anar-te'n de casa algun dia", "poder treballar en una cosa que t'agradi".

Les drogues

- Ambdós grups d'edat difereixen en la valoració del problema:
- Els més joves (18-22) pensen que la dada de l'enquesta subestima l'abast del problema, en la mesura que ja afecta col·lectius que s'inicien en l'adolescència o preadolescència.

"En drogues es queden curts... jo veig xavals de 12 anys."

- Al contrari, els més grans (23-27) consideren en que la dada és una mica exagerada, en el sentit que no és un problema que es visqui personalment amb tanta rellevància com indica l'enquesta.

"Per a mi no és una preocupació."

- Certament, en l'escala social, les drogues toves (haixix i marihuana) estan molt integrades socialment: hi s'accedeix molt fàcilment i està de moda fumar-les entre la joventut, encara que només sigui com a eina de socialització, igual que ocorre amb l'alcohol.

"Hi accedeixes molt fàcilment, tempta molt... i agrada després... i no és per falta de xerrades, eh?... és per la moda, si no fumes ets un ximple."

"Amb els porros es fan amics i rius... és l'excusa per apropar-te i dir hola..."

"Això li ha passat a tothom, amb dues copes fas més amics"

"Es consumeix... però jo ho veig normal... hi haurà problemes personals, però la resta de la gent no dóna valor a aquest problema"

- Un altre cas serien les drogues dures, poc accessibles per a aquest col·lectiu (més cares) i més relacionades amb el perill de la marginació social: pot ser que es consumeixin i fins i tot, que algun jove hi quedi enganxat, però no tenen bona premsa, el consum d'aquestes ni es reconeix, ni s'exhibeix. El problema per a ells es centraria més aviat en el risc d'adulteració (a Eivissa, l'èxtasi), i també en la delinqüència que genera als seus barris o ambients de lleure.

"Amb les drogues dures la gent d'Eivissa s'exposa més... per les partides de droga adulterada."

"Després sí, clar... heroïnòmans que es punxen, marginació, baralles... clans de gitanos".

Formació professional o la base específica

- Potser com a reacció davant la falta d'activitat laboral per la crisi i els dèficits en formació que es troben actualment, els joves de les Illes Balears giren ara els ulls cap a la formació professional, com una espècie de segona oportunitat per als que deixen a mitges els estudis.

"Està més ben vist ara que fa anys, i avui en dia hi ha més sortida en FP que a la Universitat... per a la gent que no ha acabat, té un curs abans que et prepara i orienta... en aquest sentit estic content."

- Una altra cosa diferent és que es trobin places en els estudis que un desitja: encara que l'oferta d'especialitats és molt més àmplia en FP que a la Universitat (perruquer,

jardiner, mecànic), tampoc no hi ha totes les que es cerquen i, sobretot, les places són limitades a la pública (i es cobreixen amb les millors qualificacions), per la qual cosa alguns han de recórrer a la privada (que ja no és tan assequible).

Transport públic interior

- Hi ha unanimitat sobre les insuficiències del transport públic interior.
- És cert que, en aquestes edats (majors de 18 anys), no es viu com un problema, en la mesura que molts ja tenen vehicle amb què desplaçar-se (cotxe o moto).

"Jo ho faig tot amb cotxe ara."

"Sí, és que d'això es queixa molt la gent".

- Però això no impedeix que les llacunes del transport públic siguin molt evidents, ja que no solament és deficient, sinó a més bastant car.

"El transport és dolent... és horrible."

- En realitat, només funciona bé el tren (**recordis que parlen des de Palma**), la resta deixa bastant per desitjar.

"Tardes menys amb cotxe que en transport públic."

- L'autobús no és gens gratificant: es valora bé la línia 3 ("fan un bon recorregut"), però la resta de les línies resulten massa lentes (pocs autobusos, moltes parades).

"Jo visc en un barri perifèric i l'autobús passa cada ½ hora... "

"Hi ha molt monopoli d'empreses."

"En bus tardes 45'... i val 1,45 € ."

- El metro, de recent inauguració, ha defraudat una mica les expectatives, ja que no cobreix bé tota la ciutat, exceptuant l'accés a la Universitat que ha millorat amb ell considerablement, fet molt valorat pels usuaris.

"El Metro per anar a la universitat és genial, més barat i arribes abans"

Cultura, temps lliure i lleure

- Si en alguna cosa coincideixen tots els col·lectius de joves és en l'absència d'una bona oferta de cultura i de temps lliure per als joves de les Illes Balears: en realitat, és diu, "això és un poble gran", de manera que falten infraestructures i també falta una planificació d'activitats per part de les administracions, especialment en la temporada hivernal, quan més es necessita, ja que a l'estiu el mateix ambient festiu de l'illa en cobreix les possibles mancances.

"No hi ha gens aquí... és només marxa... quan perdem la platja, Mallorca s'apaga...A l'hivern està mort això per a tu, s'acaba l'estiu i s'acaba el món".

"A l'estiu, l'illa dóna moltes possibilitats; a l'hivern, diumenge a la tarda et quedas a casa o bé vas al cinema, no hi ha res més... "

- En el terreny cultural és on més mancances es troben, i l'espai comparatiu és major respecte a altres capitals.
- A Mallorca, es diu que no hi ha centres culturals de prestigi que exerceixin de referència popular: ni teatres, ni museus, ni centres d'art... els pocs que hi ha (el Baluard...) tampoc ofereix una programació especialment atractiva ni rellevant.

"És per mala gestió dels ajuntaments, no es preocupen per la cultura."

"No hi ha res de res... només el Baluard, l'únic museu de Mallorca que té sempre les mateixes exposicions... Aquí no se'n pot anar a veure un concert".

"No, cap (programació cultural)... això d'ofertes d'exposició o museus no n'hi ha cap, el Baluard, però no fan res perquè hi vagis."

- En el terreny del temps lliure, tampoc no hi ha una oferta significativa, llevat d'esdeveniments puntuals al Palma Arena, però almenys aquesta absència es cobreix amb activitats individuals:
- Afició personal i instruments musicals ("toco la trompeta, toco en una banda i vaig a concerts").
- Excursions, senderisme,...
- Esports, tant federats com per lliure, però es critica la falta d'instal·lacions esportives o que aquestes tanquin els caps de setmana.

"Sempre hi ha torneigs i grups d'amics"

- Cinema, allò que més socorre els nostres joves les tardes del cap de setmana.

Inserció laboral: Borses de treball, orientació, mitjancers

- Derivat de la mala situació que travessa el mercat laboral a l'illa, la confiança en els sistemes públics d'inserció laboral ha decaigut molt: hi ha el SOIB, l'Infoborsa de l'Ajuntament... però gairebé ningú confia a trobar feina a través d'aquests sistemes.
- El que més s'utilitza en tot cas és "Infojobs" (un lloc molt valorat pels joves), però aquest funciona més i millor "en l'àmbit nacional" que en l'àmbit insular.
- Per això, normalment es recorre a les clàssiques beques, a les Erasmus (estranger),

les Sèneca (península) i les Da Vinci (pràctiques de postgrau). Alguns ho han fet i d'altres coneixen amics que se n'han beneficiat.

- No obstant això, els entrevistats reconeixen que, en general, no en tenen suficient informació ("no veig gaire publicitat") o es desanimen quan les seves qualificacions no han estat bones ("ni ho intentes...").

"Per estudiar fora, no: ho pagues tu".

- Sembla clar que aquesta seria una àrea de feina potencial molt productiva per a l'IB-Jove, en la mesura que pot revertir directament a potenciar la formació i la motivació de la joventut insular.

No hi ha facilitats per sortir de les Balears (viatges, beques, ajuts)

- La qüestió de les sortides de les Illes Balears, en general, no és una qüestió central per als joves, especialment perquè sempre han tingut forts descomptes per insularitat en els bitllets d'avió i, més recentment una àmplia oferta de baix cost per als desplaçaments de lleure o familiars.

"Per a viatges, vas a agències o a diaris... o a Internet, que surt barat i reserves seient".

"Tens el 45% de descompte en vols".

- Tanmateix, el problema sí que es presenta quan es tracta de sortides llargues amb motiu de formació: estudiar la carrera fora o fer un màster (a la península o a l'estranger) que seria l'aspiració de col·lectius nombrosos dels nostres joves. Això implica una despesa molt elevada que no està a l'abast de l'economia del ciutadà corrent (només dels més acomodats, una minoria).

"El millor sistema és el favoritisme... coneixes a algú i et col·loquen."

Carestia de la vida

- Palma sempre ha tingut fama per la seva alta qualitat de vida i també per la carestia dels productes bàsics de la vida quotidiana (alimentació, begudes, roba...).
- Els joves reconeixen que les Illes Balears "són cares" i que tot té un preu més elevat que a la península.
- Això és una cosa que es dóna per descomptat i que ja forma part integrant del fet insular, i que en certa mesura es compensa perquè els salaris també són una mica superiors als de la península.

"Molt més car que a altres parts, des de l'habitatge al pa bimbo... però és relatiu, a la península és més barat però cobres menys"

- En el que sí que incideix aquesta major carestia per als joves és a alimentar el seu desig de tenir feina com més aviat millor, a fi de poder mantenir el nivell de despesa del seu entorn immediat: de seguida es volen tenir diners per consumir al nivell dels altres, encara que això de vegades es faci a costa de l'absentisme escolar, quan no l'abandonament prematur, tal com s'ha esmentat anteriorment.

8.2. Associacionisme i participació social

- La participació en els assumptes socials de la comunitat no és el punt fort dels joves en general, i tampoc dels joves balears en particular.

"No, la gent no hi està interessada... fins i tot em sembla estrany que ho demanis... hi ha pocs joves vinculats a organitzacions d'aquestes"

- Alguns tenen coneguts afiliats a partits polítics, però en els grups ningú no mostra una predisposició cap a temes polítics ("a mi, ni em va ni em ve"), i ho tracten com una cosa "aliena" a la majoria d'ells.
- Un altre cas són les associacions de tipus humanitari, en què sí trobem alguns participants que contribueixen (donacions) o col·laboren (voluntariat) amb Creu Roja, Metges sense Fronteres, apadrinaments,...
- Fora d'això, la mobilització de la joventut balear només té resposta, segons ells mateixos reconeixen, quan es tracta de grans esdeveniments (contra ETA, per l'11-M,...), o bé, de manera més minoritària quan es tracta de temes "nacionalistes".

"Les úniques que recordo són contra ETA".

"El nacionalisme sí es mou molt... fan coses, pel català... "

8.3. Relació amb les institucions: l' IB-Jove

- Els nostres grups sembla que tenen un cert coneixement dels tres nivells de l'Administració balear: el Govern, el Consell i l'Ajuntament de Palma.
- Tanmateix, espontàniament no esmenten a penes res dels programes o plans que tenen aquestes institucions per a la joventut balear. Suposen que "alguna cosa hi haurà", però no ho coneixen... potser per falta d'informació.
- L'única menció (un punt ocasional) es refereix als ajuts del Consell per a músics joves, però, en general, es pensa que el Consell enfoca més l'atenció cap a activitats infantils que a les juvenils.

"El Consell es mou poc."

- En certa manera, sembla que la joventut balear es mostra un tant allunyada de les institucions, a les que tendeixen a considerar una mica llunyanes i poc eficients (els casos de corrupció en la política mallorquina entelen considerablement la imatge del conjunt de les administracions, amb independència del signe polític. L'IB-Jove no és una excepció a aquesta regla.

"Les administracions no funcionen bé... fan poca cosa".

" () no ho conec molt, donaven per fet que ho coneixíem, jo no... ni em sona... no coneixem el que ens ofereixen... ."

"Estan malament les administracions, eh?, molt mal muntades."

"(La falta d'infraestructures de cultura), és per la mala gestió dels ajuntaments, no es preocupen per la cultura".

"A les administracions no et donen orientacions..."

- Així doncs, hi ha un notable desconeixement de l'IB-Jove, tant per la seva escassa presència en la vida quotidiana dels joves (gairebé més atents a les ofertes de les caixes) com per l'alt desconeixement de les activitats i plans que aquest té per als joves.
- De forma espontània, només s'esmenta (ocasionalment) l'oficina d'informació juvenil "Infojove" al centre de Palma.

"Se suposa que és del Govern balear... però deixa bastant a desitjar"

"L'han posat a l'avinguda central, suposo que t'orientaran."

- No obstant això, quan s'esmenten totes les activitats que realitza l'IB-Jove no tot és tan desconegut com pogué semblar. El que potser estigui faltant és un vincle més

fort entre els programes i l'Institut, i també una imatge més construïda d'aquest, capaç d'emparar aquestes iniciatives.

- Els dos programes que més es reconeixen són el Carnet Jove (amb petits beneficis-quotidians, encara que no se sap bé si és de la Caixa, Sa Nostra o de l'Institut o de qui) i Art Jove, que almenys sembla haver aconseguit despertar l'interès entre els afins als temes artístics.

"Art Jove és el que més pots trobar aquí... em sembla interessant..."

És una brillantor d'esperança per a la gent que es dedica aquí a certes coses... i mou una miqueta la gent jove per fer concerts i exposicions."

" (El Carnet Jove) és de Sa Nostra (sic), et fan descomptes, et surt més barat el cinema, és gratis entrar a alguns llocs, ens sona pel banc".

- Al contrari, amb prou feines es reconeixen els altres, o es té una opinió pejorativa d'alguns.
 - La Borsa de Treball no s'associa amb l'Institut.
"Jo vaig a l'Insalut o a la Universitat."
 - Turisme juvenil.
"Sí, però això era per extreure fons, va ser un cas de corrupció que hi va haver amb el PP... Això és molt mallorquí, corrupció al límit "
 - Albergos i campaments.
"Jo vaig anar de campament una vegada... "-
 - Informació i ajut per a l'adquisició d'habitatges.
"No hem sentit parlar d'això..."

- La resta amb prou feines ni es comenta.

"La planificació familiar és un tema de salut o sanitat, posar-lo aquí és una bestiesa."

- Les demandes de futur quant a aquest tipus de programes es centrarien principalment en tres activitats:
- Borsa d'Ocupació o Treball ,que és la primera prioritat per als joves.
- Ajut a l'habitatge per a joves.
- Orientació per a la formació i la reinserció laboral (beques, ajuts, cursos homologats).

"Gent que vol i no pot pagar-ho".

"On t'expliquin les opcions que tens, programes per estudiar fora".

III. Conclusions

III. Conclusions

Aquest consulta s'ha fet als joves de les Illes Balears per conèixer (una mica de) la seva situació, per esbrinar els seus problemes, inquietuds o manques, i, a la fi, per assabentar a les institucions (Institut Balear de la Joventut) de fins a quin punt aquestes connecten amb el col·lectiu. Aquesta investigació, de tardor de 2009, pretén col·laborar en l'eficiència de l'acció de l'IB-Jove.

1.- Les Illes Balears han crescut molt en població: 33% en els últims deu anys; i la seva gent s'ha fet més diversa segons la procedència; entre els joves de les Illes Balears, un de cada quatre és d'origen forà.

En temps crítics, de crisi socioeconòmica, la diversitat també afecta o és el resultat de canvis en situacions en un altre temps fermes, i canvien les percepcions i potser els valors (els joves sense ocupació pensen en la possible tornada a les aules de les que van sortir no fa molt, per exemple).

2.- L'atur entre els joves ha crescut a Espanya i també a les Illes Balears, i això és un factor determinant de formes d'entendre i de transformar el món, anhel estructural del pensament jove.

Entre el 40% i el 46% dels joves de les Illes Balears estan ocupats, amb feina: la seva situació principal és "estan treballant"; aquest col·lectiu, si hi afegim el dels qui estu Aquest consulta s'ha fet als joves de les Illes Balears per conèixer (una mica de) la seva situació, per esbrinar els seus problemes, inquietuds o manques, i, a la fi, per assabentar a les institucions (Institut Balear de la Joventut) de fins a quin punt aquestes connecten amb el col·lectiu. Aquesta investigació, de tardor de 2009, pretén col·laborar en l'eficiència de l'acció de l'IB-Jove.

Convé ressaltar que, vist des de la perspectiva de nois i noies, la igualtat és clara en termes de població activa i també és clara la superioritat quantitativa universitària de les joves de les Balears.

3.- Els joves de les Illes Balears tampoc no se'n van de casa per viure de forma autònoma (signifiqui això el que signifiqui) abans de "fer casa" (que significa: formar un llar-família diferent a la d'origen). En això, a més de l'edat, influeix el sexe, ja que les noies se'n van abans de casa que els nois. El que notem, en tot cas, és que els nois de les seves cases, se'n van tard i no tenen pactes de col·laboració amb la llar que els acull.

4.- La taxa d'ocupació dels joves balears és relativament alta, però també incideix més la precarietat entre aquests ocupats del que es pot observar en dades EPA. El cas és que els joves amb feina diuen que estan satisfets amb la seva ocupació. Potser hi hagi escassetat en els ingressos (com sempre, des de la part assalariada) o desigualtat en salaris segons el sexe (probable, però sense fonament en la consulta: no es va preguntar per això).

És interessant remarcar que la satisfacció amb la feina millora amb l'experiència laboral o amb l'edat, variables interrelacionades.

El 16% dels joves tenen en la recerca d'ocupació la seva situació-activitat principal, que, units a un altre 7% que treballa però que cerca ocupació, conformen el col·lectiu de més d'un de cada cinc consultats. La recerca activa d'ocupació es fa, entre altres mitjans, per Internet, la nova forma de relació social (per als majors) o la forma "natural" (per als joves).

5.- Sobre alguns hàbits i comportaments dels joves, tals com el consum de tòxics, estem en condicions d'afirmar que el tabaquisme o roman inalterat o ha baixat en els últims quatre anys. És preocupant -ens atrevim a valorar que la prevalença de fumadors de tabac es dupliqui justament a partir dels vint anys. La corba de l'alcohol i la del tabac segueixen una pauta diferent segons el sexe: aquell cau (pendent negativa) a partir dels vint-i-tants, en les noies, mentre que puja entre els nois, i també amb el tabac passa una mica el mateix encara que d'una manera menys notable (pendent negativa però suau).

6.- Una característica peculiar dels joves de les Illes Balears consisteix en tot allò que es veu afectat per l'estacionalitat de la indústria del turisme. Això potser ajudi a explicar que, en temporada baixa, les opcions de lleure i diversió, de relació social, també es rebaixen, i els joves de les Illes Balears s'associen per divertir-se o omplir el seu temps lliure, ja que mostren un elevat grau o percentatge de "pertanyen, col·laboren o són membres d'alguna associació": 46%, i, en concret, són les associacions esportives o de lleure les que compten amb major percentatge de participants.

Cotxe i ordinador amb accés a Internet a casa, caracteritzen les llars dels joves. Amb ambdós mitjans cal comptar per entendre els joves de les Illes Balears. Un apunta la dialèctica entre el transport públic i el privat, i l'altre, les formes de relació, incloses les institucionals, entre organitzacions com l'IB-Jove i els joves.

7.- La llengua, les llengües constitueixen un assumpte de gran importància a les Illes Balears. Detectem un fenomen que obliga l'autocrítica, primer: el català és, al costat del castellà, llengua oficial, parlada per tres de cada quatre joves, però fa aparèixer una doble resistència; segon: la dels qui no accepten de bon grat la denominació o "normalització" (ja que ells parlen mallorquí, menorquí, etc.) i la dels que pensen en una certa imposició millorable si s'afavorissin les llengües de les majories (l'anglès, com a paradigma de l'enteniment universal).

8.- Els joves tenen problemes, com tots, és clar; i a mesura que són majors, més són els que tenen problemes o els que s'integren a la cultura de declarar problemes per exigir o demanar solucions.

Treball, llocs de treball, desocupació, habitatge, educació-formació, cultura i lleure i transport públic (interior o insular) són els principals problemes que esmenten els joves de les Illes Balears a aquesta consulta feta. En la importància, gravetat o rellevància dels problemes dels joves, a més de les diferències òbvies relatives als grups d'edat, a

les sociobiografies més probables segons cohorts o grups amb la mateixa edat, influeix de manera clara la distància al centre o a les illes (o Palma i part forana).

El 8% dels joves de Palma diuen que els seus problemes són diferents que els d'altres joves d'altres comunitats; això mateix sosté el 16% dels joves de la part forana, o el 34% dels joves de Menorca o el 38% dels d'Eivissa i Formentera (Cultura i lleure, temps lliure, al costat d'educació-formació (opcions, Universitat o d'altres) i comunicació interinsular o amb la península són els problemes destacats com a propis pels illencs no mallorquins).

9.- Una de les vies d'abordatge dels problemes d'una comunitat és la resposta a aquests problemes per part de les institucions públiques, a més de les iniciatives privades i particulars de cada qual. En aquest sentit, per resoldre problemes o millorar la situació dels joves de les Illes Balears, entre altres opcions, hi ha l'IB-Jove.

Aquestes institucions, a més de mitjans, plans i idees per actuar, han de ser i mostrar-se "properes i de fàcil accés" pels joves i, en aquest sentit, han de ser notòries, ben conegudes. Els resultats obtinguts en aquesta consulta ens permeten realitzar un diagnòstic que reclama encara més feina, ja que la "distància" entre les institucions i els joves de les Illes Balears és "gran".

10.- Aquesta consulta realitzada als joves de les Illes Balears l'octubre de 2009, en moments en què s'acumulen les incerteses, revela la necessitat d'escoltar-los abans de modificar plans i plantejaments de servei a aquest col·lectiu, o com a fase prèvia, inventar respostes noves i adequades a les seves demandes, exigències o inquietuds.